

DRAUGAS

PERIODICALS
February 21, 2003
Vol. LXXXIV

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS - FRIDAY, VASARIO - FEBRUARY 21, 2003

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 02-20-03

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 36
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Lietuviai krepšinininkai amerikiečių spaudoje.
2 psl.

Neniekinkime praeities
nebijokime ateities;
radijas ir televizija
pasauliniu mastu.
3 psl.

Kai per daug laisvės;
Vasario 16-oji Lemonte.
4 psl.

Visas puslapis
„Draugo“ lietuviukams.
5 psl.

Blogai žaidžiama, nors
žaidimas geras; Rusijos
piliečių tranzitas per
Lietuvą.
6 psl.

Nuo „Gazietos
lietuviškos“ iki „Info
Tilto“.
7 psl.

Svečiai Cicero lietuvių
šventėje.
8 psl.

Sportas

* Ispanijoje, Ourense
mieste, įvykusiame Ispanijos
sportinio ėjimo čempionate I
vietą užėmė lietuvis Sonata Mi-
lušauskaitė, 20 kilometrų at-
stumą įveikusi per 1 valandą 30
min 53 sekundes. Tai – geriausias
šio sezono rezultatas pasaulyje.

* 2002-2003 metų sezono
Europos krepšinio turnyras
sėkmingiausiai šiame
sezone žaidžia Lietuvos krep-
šinio lygos čempionas Vilniaus
„Lietuvos rytas“, o Kauno „Žalgiris“
geriausių žemyno komandų
statistikos sąraše užima 76-ąją vietą.

* Maskvoje baigėsi tarp-
tautinis šachmatų turnyras
„Aeroflot Open-2003“, kuriame
dalyvavo 489 dalyviai, pagal
pagėjimą suskirstyti į tris grupes.
Pagėjiausiųjų A grupės
turnyre žaidė lietuviai Šarūnas
Šulskis surinko 5 taškus ir tarp
201 šachmatininko užėmė 80-ąją vietą.

Naujausios žinios

* Lietuvos valdžia ragina
Lenkiją spręsti vietos lietuvių
švietimo problemas.

* Karaliaučiaus srities
Dūma prašo Lietuvos pasieniečių
pademonstruoti gailestingumą
transito tvarką pažeidusiems
Rusijos piliečiams.

* Siūloma įteisinti darbo
biršos teisę tarpininkauti dėl
įdarbinimo užsienyje.

* Laikraščio „Vakaro žinios“
redaktorius už rinkimų
agitacijos pažeidimą nubaustas
pinigine bauda.

* Vilniaus valdžia skirs
200,000 litų referendumui
dėl narystės ES pasirengti.

* AIDS centras Lukiškių
kalėjimui padės kovoti su
ŽIV ir narkomanija.

* Naftos terminalas pernai
patyrė 1,7 mln. Lt nuostolių.

* Golfo laukai Vilniuje
bus įrengiami tik atlikus po-
veikio aplinkai analizę.

Amerikiečiai dėkoja „Vilniaus dešimtukui“ už solidarumą prieš Irako diktatorių

Vašingtonas, vasario 20 d. (BNS) – Lietuvos ambasada Vašingtone kasdien dešimtimis gauna amerikiečių laiškus, kuriuose dėkojama „Vilniaus dešimtukui“ valstybės, parėmusioms ryžtingai JAV nuostatai dėl Irako diktatoriaus Saddam Husseino nuėmimo.

„Kaip Amerikos pilietis noriu padėkoti Lietuvos žmonėms ir vyriausybei už jūsų paramą mano valstybei Irako klausimu“, rašoma viename iš laišku, atsiųstų šią savaitę ambasadoriaus JAV Vygaudo Ušacko var-

du. „Tikiu, kad pasaulis iš jūsų valstybės pavyzdžio galėtų pasimokyti apie laisvės ir kovos su tiranija kainą“, rašoma kitame.

Kenneth R. Orzel iš Floridos savo padėkoje už paramą Amerikai pažymi, kad „priešingai nei Vokietija ir Prancūzija, jūsų valstybė patyrė baisiausią Sovietų Sąjungos imperializmą“. „Nesuprantu, kas nutiko Vokietijai, Prancūzijai ir Belgijai, kad jos nori remti 20-ties milijonų Irako piliečių vergiją, ir kodėl irakiečių žmogaus teisės tiek

mažai rūpi šių valstybių piliečiams“, rašo K. Orzel, septintojo dešimtmečio pradžioje tarnavęs JAV misijoje Vakarų Berlyne.

Laiškuose ambasada ir kurie amerikiečiai siūlo „Vilniaus dešimtukui“ valstybės išnaudoti savo pareiktą paramą JAV, skatinant turizmą į šias valstybes. „Kasmet keliauju į Europą, ir nuo šiol stengsiuos per metus aplankyti vieną ar dvi iš tų, kurios mus parėmė, kol pamatysiu visas“, rašoma viename laišku. Nukelta į 5 psl.

„Economist“: Lietuva ateityje vaidins pirmąją vaidmenį regione

Vilnius, vasario 20 d. (BNS) – Lietuva, kurios ekonomika sugebėjo atsispirti pasaulyje vyraujančioms ekonomikos smukimo nuotaikoms, jau artimiausiu metu turėtų išsivaduoti iš kaimyninių Latvijos bei Estijos šešėlio ir tapti viena iš sparčiausiai augančių ekonomikų regione, teigia verslo leidinio „Economist“ tyrimų padalinys „Economic Intelligence Unit“ (EIU).

Pasak EIU, nors pagrindinėse Lietuvos eksporto rinkose

paklausa didėja labai lėtai arba iš viso nedidėja, valstybės eksportas 2002 m. ketvirtąjį ketvirtį šoktelėjo 14,6 proc., o einamosios sąskaitos deficitas sumažėjo iki 4,4 procento.

Kiti pagrindiniai ekonomikos rodikliai taip pat rodo sparčią Lietuvos plėtrą. Pirmą didesnę vidaus pardavimų (per vienuolika 2002 m. mėnesių išaugo 13,5 proc.) ir investicijas (per devynis 2002 m. mėnesius padidėjo 20,7 proc.), o nedarbas 2002 m. pabaigoje sumažėjo iki

10,9 procento.

Viena iš priežasčių, lėmusių gerus Lietuvos ekonomikos rodiklius, yra atsigaunanti bendrovės „Mažeikių nafta“ veikla, kuriai teigiamos įtakos turėjo Rusijos naftos susivienijimo „Jukos“ atėjimas.

Tačiau ekonomikos augimą lėmė ne tik „Mažeikių naftos“ veikla. Valstybėje didėja vidaus vartojimas, Lietuvos gamintojai plečia pardavimus užsienyje, ypač sparčiai auga paslaugų eksportas. Nukelta į 5 psl.

Į Lietuvą sugrįžo dalis nužudyto kunigo R. Mikutavičiaus kolekcijos

Į Lietuvą iš Vokietijos parvežti du paveikslai iš nužudyto kunigo R. Mikutavičiaus kolekcijos. 18 amžiuje tapytus paveikslus „Peizažas I“ ir „Peizažas II“ ketvirtadienio naktį iš Vokietijos lėktuvu pargabeno Lietuvos Generalinės prokuratūros pareigūnai.

Meno vertybės Vokietijoje

buvo sulaikytos 2001 metų vasarą, kai jas buvo bandoma perduoti vertelę apsimetusiam Anglijos policijos agentui.

Anot bylą tiriančio ir paveikslus parvežusio prokuroro Rolando Tilindžio, paveikslų gražinimas Lietuvai užtruko dėl formalumų bei lėšų trūkumo kelienei. Nukelta į 5 psl.

JAV kaltinimai dėl aukšto „piratavimo“ lygio – neteisingi

Vilnius, vasario 20 d. (BNS) – Lietuvos verslininkai ir pareigūnai teigia, kad įtakingos JAV autorių teises ginančios asociacijos išplatinta informacija, jog muzikos įrašų „piratavimo“ lygis Lietuvoje siekia 85 proc., neatitinka tikrovės.

„Tai yra sąmoningai klaidinanti informacija, kuria siekiama sumenkinti ne tik valstybės institucijų darbą, bet ir pačios Lietuvos prestižą“, ketvirtadienio vienintelėje Lietuvoje optinių diskų gamykloje „Baltic Optical Disk“ surengtoje spaudos konfe-

rencijoje sakė Kriminalinės policijos Nusikaltimų tyrimų tarnybos Intelektinės nuosavybės apsaugos poskyrio vadovas Tomas Grauzinis.

Prieš savaitę šešias JAV autorių teisių asociaciją vienijančių Tarptautinę intelektinės nuosavybės sąjungą (IIPA) rekomendavo JAV prekybos atstovybę Lietuvoje bei dar aštuonias valstybes, tarp jų ir Lenkiją, įtraukti į pirminių autorių teisių priežiūros sąrašą bei pasiūlė šias valstybes valdžiai keisti

Nukelta į 5 psl.

prašymo dislokuoti amerikiečių pajėgas. JAV išreiškė nepasitenkinimą Turkijos delsimu priimti jai siūlomą 1 milijardų dolerių finansinės pagalbos paketą mainais į leidimą naudotis karinėmis bazėmis ir jūros uostais.

JAV

Vašingtonas. JAV gynybos sekretorius Donald Rumsfeld išdėstė tris galimus krizes aplink Iraką sureguliuojamo variantus. Pirmas – Irako prezidentas Saddam Hussein gali pasirinkti savanorišką tremtį, o naujoji vadovybė paklus tarptautinei teisei; antra – jis bus nušalintas; trečia – jis įvykdytų visas JT Saugumo Tarybos rezoliucijas. Sekretorius taip pat patvirtino, kad „karas nėra neišvengiamas“, bet Irakui „laiskas baigiasi“.

New York. JT ginkluotės tikrintojų vadovas Hans Blix nusprendė paprašyti Irako suaukinti savo raketas „Al Samoud 2“, tačiau dar nenutarė, ar taip pat reikia nurodyti su-

Po apdovanojimų įteikimo (iš kairės) JAV viceprezidento valstybinio saugumo patarėjas Eric Edelman, JAV prezidento specialusis padėjėjas Daniel Fried, Lietuvos ambasadorius JAV Vygaudas Ušackas ir JAV Valstybės departamento pasekretorius Marc Grossman. LR ambasados JAV nuotr.

JAV pareigūnams – garbingi Lietuvos apdovanojimai

Vašingtonas, vasario 19 d. (LR ambasada) – Lietuvos ambasadorius Vašingtone Vygaudas Ušackas įteikė Lietuvos valstybinių apdovanojimų trim JAV pareigūnams už jų asmeninį indėlį remiant Lietuvos transatlantinę integraciją.

Ceremonijoje trečiadienį Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Komandoro didieji kryžiai buvo įteikti JAV Valstybės departamento pasekretoriui Marc Grossman, viceprezidento valstybinio saugumo

patarėjui Eric Edelman bei prezidento specialiajam padėjėjui Daniel Fried.

Apdovanojimai įteikti po Lietuvos ambasados JAV Vašingtono „Corcoran“ meno galerijoje 85-ųjų Lietuvos Valstybės atkūrimo metinių proga surengto lietuvių pianisto Edvino Minkštimo koncerto.

Šios šventės proga Lietuvą pasveikino JAV Kongreso ir administracijos oficialūs asmenys, Jungtinės Valstijos reziduojančio diplomatinio korpuso,

žiniasklaidos, nevyriausybinių organizacijų, lietuvių bendruomenės atstovai.

„Šias metais mes ne tik pažymime Valstybės atkūrimo 85-ąją, bet džiaugiamės Europos Sąjungos ir NATO sprendimais pakviesti Lietuvą į savo gretas. Ši šventė yra taip pat įžanga į Lietuvos Karaliaus Mindaugo karūnavimo 750 metų sukakties minėjimą, per kurį įvyks ir trečioji Pasaulio lietuvių dainų šventė“, renginio dalyviams sakė ambasadorius V. Ušackas.

Amerikiečiai nori investuoti į Lietuvos pramonę verslą

Čikagos klubinio verslo organizatorius „Pure“, rengiantis žymiausių pasaulio diskotekų vedėjų pasirodymus Čikagos ir kitų JAV miestų klubuose, pareiškė norą įsigyti Klaipėdos naktinį klubą „Dada“. Be to, Čikagos firma domisi galimybėmis įsigyti ir vienis Vilniaus naktinių klubų, su kuriuo derybos tik prasidėjo.

„Malonu, kad Amerikos kompanija pareiškia norą įsigyti Lietuvos klubą. Tai būtų pirmas atvejis Lietuvoje, kai naktinio klubo biznį perimtų Amerikos kompanija“, sakė klubo „Dada“ renginių ir reklaminių akcijų organizatorius Mindaugas Bačiūnas.

Ženevoje steigiamas Lietuvos generalinis konsulas

Šveicarijos vyriausybė pritarė Lietuvos siūlymui pakelti Lietuvos konsulinio atstovavimo statusą Ženevoje į generalinio konsulato lygį.

„Šveicarijoje neturėjome

jokios dvišalės atstovybės, todėl generalinio konsulato įsteigimas palengvins dvišalį Lietuvos ir Šveicarijos bendradarbiavimą“, sakė URM Konsulinio departamento Nukelta į 5 psl.

Lietuvos patologijos centrai – Amerikos pripažinimas

Ivertinusi Laboratorijų akreditavimo inspekcijos duomenis, Amerikos patologų kolegija (College of American Pathologists) Lietuvos valstybiniam patologijos centrui suteikė akreditaciją su pagyrimu.

Centro vadovas Arvydas Laurinavičius buvo informuotas apie šį tarptautinį pripažinimą ir pasveikintas su puikiais pasiekimais gerinant patologijos

tyrimų kokybę. Amerikos patologų kolegija yra didžiausia pasaulyje gydytojų patologus vienijanti asociacija ir plačiai pripažinta laboratorijų kokybės užtikrinimo programų srityje.

Lietuvos valstybinis patologijos centras yra vienas iš daugiau nei 6,000 Amerikos patologų kolegijos akredituotų įstaigų pasaulyje. (Elita)

IRANAS

Teheranas. Irano pietryčiuose trečiadienį sužudžius Rusijos ganybos Irano karinių pajėgų transporto lėktuvui „IL-86“, žuvo 302 joo skridę valstybės elitinių pajėgų kariai ir įgulos nariai. Tyrėjai kol kas negali pasakyti, kodėl įvyko avarija, tačiau neatmeta galimybės, kad viena priežasčių galėjo būti blogas oras, nes tuo metu buvo prastos matomumo sąlygos ir putė smarkus gūsingas vėjas.

PAKISTANAS

Islamabadas. Pakistano šiaurės vakaruose ketvirtadienį sužudžius karinių lėktuvui, žuvo valstybės oro pajėgų vadovas maršalas Mushaf Ali Mir, jo žmona ir dar 15 žmonių. Turbosraigtinio lėktuvo „Fokker-27“ nuolaužos rastos 27 km į rytus nuo Kohato miesto, avarijos priežastis kol kas nežinoma.

SPORTO

APŽVALGA

Ž. ILGAUSKAS AMERIKOS DIENRAŠTYJE

Nepaisant, kad Žydrūnas Ilgauskas 52-se NBA zvaigždžių varžybose žaidė trumpai ir nepelnė taškų, tačiau jo asmuo buvo labiausiai paminėtas Amerikoje didžiausiu tiražu leidžiamame „USA Today“ dienraštyje pirmadienio (vasario 10 d.) laidoje.

Ilgokas rašinys, pavadinamas „Cavaliers Ilgauskas lands on feet again“ yra pailiustruotas Žydrūno nuotrauka NBA „All-Star“ uniforma.

Čia rašoma, jeigu ne Ilgausko 5 operacijos, dėl kurių jis turėjo praleisti beveik du sezonus, jis šiandien būtų panašiam dėmesio centre, kaip ir naujasis NBA aukštaūgis Yao Ming iš Kinijos. Straipsnyje paminėta jo lietuviška kilmė ir nupasakojamos praeities nesėkmės ryšium su turėtomis operacijomis. Cituojamas pats Žydrūnas, kuris džiaugiasi, jog galėjo ne vien tik atsitiesti, bet ir padidinti savo taškų vidurkį iki 18.2 ir 12.4 nuimtų kamuolių vidurkiu per rungtynes. „Jeigu net aš nežaisčiau daugiau nė vienerių rungtynių, aš laimingas: esu daug

pasiekęs — sugrįžau ir patekau į „All-Star rinktinę“, — taip kalba Ilgauskas.

Straipsnyje taip pat cituojamas ir TNT televizijos analizuotojas, buvęs „Cavaliers“ treneris 1996-aisiais, kada Ilgauskas NBA naujokų biržoje buvo pašauktas į Cleveland komandą 20-ju numeriu NBA naujokų biržoje Mike Fratello. Jau pradžioje jo įmetų taškų vidurkis siekė 13.9, kas jam garantavo vietą NBA naujokų rinktinėje, kurioje lietuvis gavo „naudingiausio“ žaidėjo titulą. Tai labai gerai nuteikė „Cavaliers“ klubo vadovybę, kuri su juo praradę kontraktą, pasirašydama 6 metų sutartį 70.9 milijonų sumai.

„Aš jau ne toks atletiškas, kaip buvau. Aš negaliu išsukti taip aukštai, kaip galėjau. Tačiau aš galiu be to apsieiti. Kada mano atletiniai sugebėjimai sumažėjo, aš pradėjau labiau pasikliauti metimų ir kamuolių valdymo dalykais. Tas per ilgesnį laiką pasiteisino“, — aukštaūgis minėtame rašinyje kalba Ilgauskas.

Edvardas Šulaitis

„LITUANICOS“ FUTBOLININKAI SIEKS PIRMOSIOS PERGALĖS

Po savaitės pertraukos, ši sekmadienį „Lituanicos“ futbolo komanda vėl tęs „Metropolitan“ futbolo lygos salės futbolo pirmenybes „major“ divizione. Jų varžovas — irgi be pergalės einanti „Green-White“ komanda, kurią reikia būtinai įveikti, nenorint likti paskutinėje vietoje.

Tai jau bus septintojo rato rungtynės ir, stengiantis bent kiek padidinti taškų skaičių, jau mūsiškiams būtų paskutinė proga rimčiau susimastyti. Tačiau, norint išsilaikyti geriausioje grupėje, lietuviams nepakaktų laimėti tik šį sekmadienį. Jiems

reikėtų įveikti ir kitus du likusius varžovus — „Lightning“ bei „Schwabens“. Priklausomai nuo kitų rungtynių rezultatų „Lituanica“ galbūt pakaktų dviejų laimėjimų ir vieno lygiųjų — 7 taškų. Pridėjus jau turimą vieną tašką, susidarytų 8 taškai, kurie mūsiškius gal ir išgelbėtų nuo iškritimo į žemesniąją grupę.

Šio sekmadienio (vasario 23 d.) rungtynių pradžia 3 valandą p.p. Tą pačią dieną, 6 val. vak., bus sprendžiamas pirmosios vietos laimėjimas, nes rungtyniausias lentelės viršūnėje esančios „United Serbs“ ir „Eagles“ komandos.

VYTAS DANELIUS PASIŽYMĖJO

Lietuvius krepšininkas iš Kauno — Vytautas Danelius, kuris yra antrametis studentas Wake Forest universitete Winston-Salem, NC, su šios mokslo įstaigos vyrų krepšinio rinktinėje vasario 13 d. namuose pelnė gražią pergalę, įveikiant vieną pajėgesnių JAV studentų vienietų — Duke universitetą 94-80. Šis laimėjimas buvo pasiekta tik po

dvejų pratęsimų ir rungtynių herojumi buvo lietuvis, savo komandai sumetęs daugiausia — 20 taškų ir atkovojęs nuo krepšio net 14 kamuolių.

Šios rungtynės buvo matomos televizorių ekranuose visoje Amerikoje ir žiūrovai galėjo žavėtis lietuvių sugebėjimais. Rytąsias dieną po rungtynių ir Čikagos dienraščiai išskėlė Vyto žygdarbius,

80-SIS PRANO MICKEVIČIAUS GIMTADIENIS

„Draugo“ skaitytojai gerai prisimena Prano Mickevičiaus rašinius sportinėmis temomis, gerokai anksčiau spausdintus šio dienraščio sporto skyriuje. Jo straipsnių būdavo ir „Naujųjų“ dienraštyje bei „Sporto“ žurnale. P. Mickevičius savo pastabose būdavo griežtas, neatlaidus tiems, kurie blogai atlikdavo apsiimtas pareigas.

Tačiau netikėta liga P. Mickevičių prieš maždaug 3 metus privertė padėti savo aštrią plunksną į stalčių. Dabar jis sako spaudai negalintis rašyti: džiaugiasi, kad trumpas laikas sugeba sumegzti.

Vasario 27 d. šis lietuviškame sporto pasaulyje daug pasižymėjęs žmogus minės savo 80-įjį gimtadienį. Tai tikrai garbinga sukaktis, vėta visų sporto mėgėjų dėmesio.

Gimęs 1923 m. vasario 27 d. Kybartuose, jis to miesto gimnazijoje ir sporto komandose pasireiškė kaip geras krepšininkas, o vėliau, pasitraukęs į Vokietiją, sportavo Augsburg.

Jis ne vien užsiiminėjo sportavimu, buvo ir sporto darbuotoju, vėliau — sporto žurnalistu. Jau 1943—1944 metais buvo Kybartų „Perkūno“ sporto klubo valdyboje, o Augsburgėje — vietos „Dainavos“ sporto klubo valdybos narys. Rašė ir „Žiburių“ laikraštį sporto temomis, redagavo sporto skyrių. Buvo Vyr. Fizinio auklėjimo ir sporto komiteto (FASKO) Vokietijoje vienas steigėjų ir

valdybos narys.

Atvykęs į JAV, ilgą laiką gyveno Milwaukee mieste Wisconsin valstijoje. Tame mieste jis darbavosi kitose organizacijose, nes lietuvių sportininkų ten nebuvo ir sporto veikla užsiimti negalėjo. Tačiau jis dažnai atvykdavo į Čikagą, stebėdavo sporto varžybas. Kartais net važiuodavo į tolimesnes vietas JAV ir Kanadoje, kur būdavo rengiamos lietuvių žaidynės. Apie jas, o taip pat ir bendruosius sportinius klausimus, P. Mickevičius aprašinėdavo „Drauge“ bei kitoje spaudoje.

Vienas stambesniųjų P. Mickevičiaus darbų buvo apžvalginės knygos „Išėjimo lietuvių sportas“ (išl. 1986 m.) suredagavimas (kartu su Sigitu Krašausku ir Kęstučiu Čerkeliumu).

Kuomet prieš maždaug 5

metus jis buvo paprašytas padėti telkti medžiagą apie išėjimo sportininkus Lietuvoje jau seniai planuojamai leisti „Lietuvos sporto enciklopedijai“, Pranas irgi prieš šio darbo nemazai prisidėjo.

Daug būtų galima rašyti apie sukaktuvinką, kurį teko pažinti jau nuo Kybartų laikų. Nemažai įspūdžių kartu su juo patyrėme, kai kur net kartu keliavome. Vėliau — laiškais susirašinėjome, telefonu kalbėjome. Tai tęsiasi iki šių dienų, nors jis, apleidęs Milwaukee miestą, dabar gyvena toliau Wisconsin valstijoje — Wausau vietovėje.

Šios garbingos sukakties proga Pr. Mickevičiui — dideliu sporto entuziastui ir asmeniniam prieteliui — norisi palinkėti dar daug gražių metų sulaukti!

Edvardas Šulaitis

Edvardas Šulaitis (kairėje) ir Pranas Mickevičius prieš maždaug 40 metų — autobusu grįžta iš Kanadoje vykusių lietuvių sporto žaidynių.

KREPŠININKAI DONATAS ZAVACKAS IR VYTAS DANELIUS

Donatas Zavackas iš Pittsburgo universiteto ir Vytautas Danelius, žaidžiantis Wake Forest universiteto studentų rinktinėje, yra pagrindiniai Lietuvos krepšininkai šį sezoną atstovaujantieji gerųjų JAV universitetų krepšinio komandas, kurie įsitvirtino pagrindinėse jų sudėtyse.

Pittsburgas sekmadienį pelnė jau 12-ąją pergalę šį sezoną, įveikęs Rutgers 70-63 pasekme. Zavackas prie pergalės prisidėjo su 10 taškų: jis pataikė 3 metimus (du tritaškius) iš 7 ir abi metas baidas. Zavacko komanda dabar stovi 6-je vietoje iš 337 JAV studentų pirmojo diviziono komandų. Pittsburgiečiai yra pralaimėję tik vieną kartą iš 13 susitikimų.

Sausio 12 d. visa Amerika galėjo matyti vienintele, dar be pralaimėjimoėjusias,

Amerikos pirmojo diviziono komandas — Duke ir Wake Forest universitetų krepšinio komandas tarpusavio susitikime. Žaidžiant namuose, porą kartų JAV studentų čempionatą laimėjusieji, Duke atstovai šį kartą neturėjo daug vargo prieš Vyto Daneliaus komandą, kurią nugalėjo 74-55. Danelius, jau rungtynių pradžioje greitai spėjęs gauti dvi baidas, vėliau rungtyniavo tik epizodiškai, ir įstengė pelnyti 6 taškus (trys pataikymai iš 9). Kuomet pasirodė Vytautas, Wake Forest sugėbėdavo lyg ir geriau laikytis, nes aukštaūgis Danelius žaidė agresyviai ir pasiaukojančiai. Tik gaila, jog jam teisėjai dažnai švilpdavo pražangas, taip pat, kaip ir pernai šį universitetą baigusiam Lietuvos rinktinės žaidėjui Dariui Songailai.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazdami pasto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesunčiame. Prie pavardės ir adreso, siusdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro pastu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu pastu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro pastu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu pastu	\$55.00		

Vyriausios redaktoriai — Danutė Bindokienė, Administracijos — Valentinas Krumpulis, Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis.

• Administracija dirba kasdien, nuo 8.30 iki 4.30, šeštadienis nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8.30 iki 4.00, šeštadienis nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ka nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

El-pastas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skeibimai@draugas.org

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbama lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutarkys dantis už
prieinamą kainą. Susitarimų kalbėti
angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103rd St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260. Jei reikalinga
pagalba po darbo valandų, skambinti
„pager“ numeriu 708-644-0074.

ASK — I. Giamas, mažieji krepšininkai „Molekules“ — ruošiasi varžyboms. Treneriuotes vyksta Pasaulio lietuvių sporto 125 metų „Lituanica fond“ salėje.

2003 M. ŠALFASS-gos VYRŲ SENJORŲ KREPŠINIO PIRMENYBĖS

2003 metų ŠALFASS-gos Vyrų senjorų krepšinio pirmenybės įvyks 2003 m. kovo

29-30 d. Hamilton, Ont., Kanadoje. Vykdo — Hamilton LSK „Kovas“. Senjorų klasei priklauso 35 metų ir vyresni vyrai, pagal 2003 m. gruodžio 31 d. Kitą dieną, gimusieji 1968 m. ir vyresni.

Komandų ir žaidėjų registracija su mokesčiais pri-

valo būti atlikta iki kovo 1 d. imtinai, šiuo adresu: Viktoras Vinerskis, 120 High Ridge Ave., Stoney Creek, Ont. L8E 3Y9, Canada. Tel.: 905-560-9189; E-mail: vinerskis@sympatico.ca

Smulkesnę informaciją gau-

na ŠALFASS-gos krepšinio komandos ir klubai. Nauji vienetai prašomi kreiptis į V. Vinerskį.

Dalyvavimas atviras visiems ŠALFASS-gos klubams bei kitokiems vienetais, atlikusiems 2003 m. ŠALFASS registraciją.

Mariulionio krepšinio mokyklos šeimų turnyre, pernai vykusiam Vilniuje, galėjo žaisti 3 asmenys iš vienos šeimos. I. Tijiūnienės nuotraukoje — Galeckų šeima: senelis, sūnus ir anukėliai.

RADIJAS IR TELEVIZIJA GLOBALINIAME PASAULYJE

VIDMANTAS VALIUŠAITS

Duesseldorfe ir Paryžiuje veikiančios Europos žiniasklaidos institutas (The European Institute for the Media), drauge su Latvijos nacionaline radijo ir televizijos taryba (The National Broadcasting Council of Latvia), Rygoje sausio 23–24 d. surengė tarptautinę konferenciją „Radijas ir televizija: naujos problemos, nauji sprendimai“ (Broadcasting: new problems, new solutions). Konferencijoje dalyvavo Baltijos valstybių nacionalinių bei komercinių transliuotojų atstovai, taip pat ekspertai iš Vokietijos, Švedijos, Lenkijos ir Suomijos. Man, kaip Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos tarybos nariui, teko pristatyti Lietuvoje besiklostančią situaciją, kuriant europietiško pavyzdžio visuomeninį transliuotoją.

Europos žiniasklaidos institutas yra nevyriausybinių nepelno organizacija, kurios svarbiausia veiklos sritis – žiniasklaidos raidos lauko tyrimai ir patarimai šalių vyriausybėms bei nevyriausybiniams institucijoms. Europos Komisija 2000 m. balandį pritarė trejų metų programai Vidurio ir Rytų Europos šalims, kuri numato intelektualines ir praktines patirties pagalbą, pertvarkant šio regiono žiniasklaidos priemones į vakarietiško pavyzdžio struktūras, įskaitant naujų technologijų taikymą, žiniasklaidą reguliuojančius teisinius pagrindus, profesinius reikalavimus žurnalistams ir t.t.

Dvi dienas trukusi konferencija parodė, kad Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, o taip pat kitose Vidurio bei Rytų Europos valstybėse radijo ir televizijos raidos sąlygos skiriasi, bet pagrindinės problemos yra panašios. Nacionaliniai transliuotojai veikia komercinių transliuotojų aktyvios konkurencijos aplinkoje, jiems nelengva rasti pakankamai išteklių užtikrinti kokybiškas ir konkurencingas programas, kurios laiduotų deramas žiūrovų auditorijas. Jau artimoje ateityje, sparčiai plečiantis TV ir radijo transliacijoms skaitmeninėmis technologijomis, kai įsijungus kompiuterių bus galima laisvai pasirinkti BBV, CNN ar kitų žiniasklaidos milžinų nelygstamo informacinio srauto, kokybiškos produkcijos internetines transliacijas, nacionaliniams transliuotojams problemų bus dar daugiau.

Vartotojai tokia padėtis, kai neįvairiai gali pasirinkti bet kurį pasaulio kanalą, yra

paranki, tačiau kiek kartų per metus BBC ir CNN kalba apie Baltijos valstybes ar net Lenkiją? – retoriškai klausė prof. dr. Karol Jakubowicz, Lenkijos nacionalinio radijo ir televizijos tarybos pirmininko patarėjas.

Todėl rasti būdų užtikrinti nacionalinių transliuotojų gyvybingumą globalizacijos epochoje, pasak lenkų eksperto, yra išskirtinai svarbu, jeigu norima išsaugoti Europos kultūrų įvairovę ir jų tapatybę.

Tapio Varis, Tampere universiteto Suomijoje žiniasklaidos profesorius, sakė, kad Europa yra vienas labiausiai komercinių susidomėjimą audiovizualinei produkcijai keliančių regionų pasaulyje. Pasak prancūzų žurnalo „Le Monde Diplomatique“, Amerikos žiniasklaidos didieji Time-Warner-Turner, Diusey-ABC ir Westinghouse-CBS vis labiau ir labiau įsitvirtina Europoje, ypač per vietines kabelines TV bendroves.

Intensyviai tarpkultūriniai ryšiams globaliame pasaulyje, būtina suprasti ir branginti skirtingas vertybes bei kultūrų įvairovę. Didžiosios civilizacijos ir kultūros savo komunikacijos formomis yra labai skirtingos ir naudoja labai nevienodomis pasaulio suvokimo sampratomis. „Tad jei iš tiesų bus sukurta globali informacinė visuomenė, kur kas daugiau dėmesio turės būti skiriama kultūrų įvairovei ir skirtingų civilizacijų bendravimui“, – sakė prof. Tapio Varis.

Lietuvoje, greta Nacionalinio radijo ir televizijos, veikia trys komerciniai TV kanalai. Latvijoje nacionalinė televizija turi du kanalus, taip pat veikia ir du komerciniai. Estijoje, greta nacionalinio transliuotojo – du komerciniai. Uldis Grava, Latvijos televizijos generalinis direktorius (buves „Laisvosios Europos“ radijo Latvijos tarnybos vadovas), pateikė iškalbingų skaičių. Lenkijoje vienam televizijos kanalui tenka 6,5 mln. gyventojų, Čekijoje – 2,5 mln., Lietuvoje – apie 900,000, Estijoje – 500,000, Latvijoje – 400,000. Baltijos valstybių rinkos paprasčiausiai yra nepajėgios atlaikyti transliuotojų naštos, kokia dabar joms yra tekusi.

Estijos nacionalinis transliuotojas, aktyviai spaudžiamas komercinių kanalų pasitraukti iš reklamos rinkos, nuo praėjusių metų vidurio reklamos atsisakė. Su parlamento partijomis, pasak Hagi

Lietuvos Nepriklausomybės šventės paminėjime š.m. vasario 16 d. Cicero mieste, Lietuvos ambasadorius JAV ir Meksikai priima draugiškumo dovaną iš Cicero miesto prezidento (mero) Ramiro Gonzales. Sedi Bernardas Narušis ir JAV LB Tarybos pirm. Regina Narušienė.

Shein, Estijos nacionalinės radijo ir televizijos tarybos nario, buvo susitarta ir nustatyta pastovi biudžetinio finansavimo kvota trejiems metams į priekį. Kai reikalinga priėjo iki balsavimo parlamente, pinigų buvo paskaita 30 proc. mažiau.

Ar veiks Estijos modelis, kol kas neaišku, nes patirtis per trumpa daryti išvadas. Estija yra vienintelė valstybė Europoje, kur nacionalinis transliuotojas yra visiškai pasitraukęs iš reklamos rinkos. Visų kitų šalių nacionaliniai transliuotojai, pasak K. Jakubowicz, savo biudžetines ar abonentinio mokesčio įplaukas papildo ir komercinėmis pajamomis: nuo 25–30 proc. D. Britanijoje, Norvegijoje, Lietuvoje iki 50 proc. Čekijoje, Belgijoje, Latvijoje, Austrijoje, Vengrijoje ar net 70 proc. Danijoje, Airijoje, Ispanijoje, Lenkijoje.

Kadangi Estija yra ne pokomunistė, bet Skandinavijos valstybė, galimas daiktas, kad jai netinka tos taisyklės, kurias bando pritaikyti Vidurio ir Rytų Europos valstybės. Matysim, kaip jai pasiseks, – su šypsena pastebėjo lenkų ekspertas.

Apie Švedijos visuomeninę televiziją kalbėjo jos atstovė Inger Etzler. Ji plačiai komentavo švedų visuomeninio transliuotojo programų turinį, pasakojo, kaip dmesingai siekiama atspindėti įvairiausių visuomeninių grupių reikmes bei lūkesčius, įskaitant ir svetimšalių, kurie šalį sudaro apie 10 proc. gyventojų.

Švedų dmesingumu pabėgeliams ir imigrantams,

kurie ten sudaro labai margą ir nevienalytę masę, išties galima pasigėrėti – dedama daug pastangų supažindinti juos su šalies kultūra ir įvesdinti į Švedijos visuomenę. Visuomeninei TV čia tenka nemenkas vaidmuo.

Ar jūs būtumėte taip pat dmesingai imigrantams, jeigu turėtumėte jų ne 10, bet 50 procentų? – paklausė Zigmars Liepinš, trijų privačių Latvijos radijo stočių savininkas iš Rygos. – „Jūs klausimą šiuo metu atsakyti negalėčiau“, – rimtomis akimis kalbėjo toliau švedė. Tačiau latvis neatlyžė: „Bet juk jūs iš Švedijos, ne iš Suomijos. Ar švedai irgi taip ilgai galvoja kaip suomiai?“

Z. Liepinš vėliau kalbėjo ne tik apie sunkumus, su kuriais susiduria dvikalbė visuomenė, kokia iš esmės yra Latvijoje, bet ir apie Rusijos radijo ir TV kanalų agresyvią komercinę veiklą, siekiančią aplenkti Latvijos įstatymus. Neseniai rusai pradėjo komercines transliacijas per palydovą, nenaudodami Latvijos retransliacijos įrenginių. Jie susirenka reikšmingą komercinių pajamų dalį iš Latvijos verslo subjektų, bet mokesčių Latvijai nemoka.

Pirmosios tarptautinės konkurencijos „kregždės“ transliuotojų rinkoje pastebimos ir kitose Baltijos valstybėse. Iš Maskvos transliuotojų kanalų programos jau orientuojamos tikslinėms auditorijoms: tie patys rusiški filmai aprūpinami lietuviškais, latviškais, estiskais parašais, filmų pertraukose rodomos reklamos – parengtos

tautinėmis kalbomis ir nukreiptos į vietinę rinką.

Konferencijoje Lietuvai taip pat atstovavo Lietuvos radijo direktorius Kęstutis Petruskis, komercinio kanalo TV-3 gen. direktorė Vilma Marculevičiūtė, Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininkas Jonas Liniauskas bei šios komisijos nariai Bronislovas Šalkus, Ramūnė Veliuvienė, Viktoras Popandopula, Danguolė Skapaitė.

TAI IDOMU

VIENOS DIENOS PREZIDENTAS

Dar vis pasigincijama, kiek Lietuva iš tikrųjų turėjo prezidentų (nesunku pasakyti, kiek ji turėjo karalių – tik vieną. Mindaugas; ar Vytautas Landsbergis vadintinas prezidentu, ar Antano Smetonos dvi kadencijos – skirtingu laiku – suplakti viena, ar ji skaičiuoti, kaip du atskirus prezidentus? Panašiai galima būtų pasakyti ir apie JAV-es, nes mažai kas žino, kad 1849 m. Amerika turėjo prezidentą, kurio kadencija truko tik vieną dieną. Kai 1849 m. kovo 4 d. turėjo būti prisaiškintas naujas prezidentas Zachary Taylor, inauguracijos diena pasitaikė sekmadienį. Kadangi Taylor buvo giliai religingas, jis atsisakė priesaiką priimti šventą dieną. Užuo jo prezidento pareigas perėmė Senato pro tempore pirmininkas iš Missouri valstijos David Rich Atchinson. Rytąjaus dieną buvo prisaiškintas Zachary Taylor ir Atchinson kadencija po vienos dienos pasibaigė. ScChM

tai, tačiau vis dažniau ir giliau Lietuvos santykiai su JAV bus persmelkti Europos Sąjungos dvasia, o dvišaliai klausimai bus sprendžiami ne tik Lietuvos trispalvės, bet ir Europos Sąjungos vėliavos fone. Tapdami visateisiais ES nariais, sėdėsime prie vieno stalo su kitomis 24-iomis Europos valstybėmis, aptariant su JAV-jomis tokius klausimus, kaip kova su terorizmu, abipusė teisinė parama dėl ekstradicijos, transporto ir konteinerių saugumo klausimai, ekologinė žemdirbystė, muitų procedūros, plieno prekybos ir žemės ūkio subsidijų klausimai. Tai būtent yra šiuo metu ES pirmininkaujancios šalies – Graikijos, numatyti ES – JAV santykių pirmumai šiam pusmečiui.

Jau antras pusmetis, kai Lietuvos atstovai dalyvauja Konvencijos dėl Europos ateities darbe, kurį numatoma užbaigti šių metų pradžioje. Konvento nariams pavesta pa-

rengti rekomendacijas dėl naujos Europos Sąjungos politinės, teisines ir institucines struktūros tam, kad išsiplestų Europos Sąjunga nuo 15-osi iki 25 valstybių – narių būtų demokratiškai ir efektyviai sprendimus priimanči Sąjunga, išlaikant šalių ir piliečių lygybę bei tampanti vis stipresne veikėja tarptautiniuose reikaluose. Šias rekomendacijas Konventas turi pateikti Tarpyvriausybinei konferencijai, kuri darba pradės 2004 m.

Nuo stojimo į ES sutarties pasirašymo, kuris numatomas 2003 metų balandžio 16 d. Atenuose, iki stojimo ratifikavimo pabaigos – t.y. višateisės narys, Lietuvos atstovai dalyvaus Europos Sąjungos Tarybos veikloje aktyvių stebėtojų statusu, svarstant ir ruošiant Europos Sąjungos sprendimus.

Narys ES ir NATO suteiks ne tik visumą galimybių Lietuvos žmonėms, bet pareikalaus ir dar didesnio pro-

DRAUGAS, 2003 m. vasario 21 d., penktadienis

3

Danutė Bindokienė

Neniekinkime praeities, nebijokime ateities

Už savaitės Lietuva turės naują prezidentą. Tauta to pasikeitimo laukia ir su viltimi, ir nerimu. Kur link kraštą vairo prezidentas? Ar visa tai, kas atlikta per pastaruosius penkerius metus, bus prarasta, ar Lietuva neatsuks nugaros Vakarams ir vis daugiau pasiduos Rytų įtakai?

Tokios mintys ir abejonės visai suprantamos, kai žmogus – ar valstybė – stovi ant nežinomo rytojaus slenksčio. Tačiau nereikia eiti per liptą, kol nepriejome upės...

Po antro prezidento rinkimų balsavimo rato šių metų pradžioje daugelis Lietuvos piliečių deja, ir gyvenančių už Lietuvos ribų nepiliečių, kurie „neprisirengę“ užpildyti reikiamų dokumentų ir gauti piliečio pasą) jautė nusivylimą, kad rinkimus pralaimėjo Valdas Adamkus. Pasipylė tam- sios pranašystės, kas laukia valstybės, kai jos priekyje atsisots „šis vėjavaišis“. Pačiomis pirmomis dienomis po rinkimų pralaimėjus prezidentas buvo „tepamas medumi“, o laimėtojas – „juodžiausiu degutu“.

Bet štai dar vienas netikėtumas: praėjus maždaug mėnesiui laiko, mūsų tautiečių nuomonės pradėjo žymiai keistis. Dabar jau Pakas daugeliui neatrodo toks neigiamas, Adamkus – teigiamas. Vis daugiau pasigirsta balsų, kad Valdas Adamkus kažkaip pats kaltas dėl pralaimėjimo, kad jis tarytum apvykęs žmones, kuri jė rėmė ir jo pergale tikėjo.

Tiek Lietuvoje, tiek šioje pusėje Atlanto labai ryškus nepasitenkinimas prez. Adamkaus rinkimine kampanija bei jo štabu, kuris per nelyg pasyviai laikėsi, tarsi net nemėgindamas atsverti, viesulu kraštą nusiaubusios, Rolando Pakso priešrinkiminės propagandos. Kai kas tiesiog stebisi, kad Pakas, o ne Adamkus, pasinaudojo „amerikietiško pobūdžio“ (su prask – agresyvia) kampanija, o dženelmeniška prezidento laikysena (kaip jis pats kandidatuoamas pasižadėjo) galėjo net sudaryti įspūdį, kad Valdui Adamkui nelabai svarbu: laimės jis rinkimus, ar ne.

Pastarieji penkeri metai, valstybės prezidentu esant Valdui Adamkui, visgi atnešė Lietuvai daug pasikeitimų, daug naujovių, daug gero. Jeigu ieškosime tik neigiamų reiškinių, jų, be abejo, rasime. Jeigu nebijosime tiesios ir pažvelgsime platesniu žvilgs-

niu, pamatysime, kad Lietuva pasiekė tai, ko visais istorijos amžiais troško: būti laiku Vakaru, o ne Rytų valstybe. Rytų slavų įtakai Lietuva visomis jėgomis stengėsi atsisipirti ir prieš 1918 m. vasario 16-ąją, ir vėliau, po nepriklausomybės praradimo, nepaisant, kad buvo pavartota daug priemonių, skirtų palenkti lietuvių tautai Rytų pusę.

Nors Pirmojo pasaulinio karo metu nemažai lietuvių pabėgėlių pasinaudojo Rusijos globa, bet jie neprarado savo tautinės tapatybės, o iš Rytų kultūros ir mokslo aruodų pasisemtas žinias parsivežė atgal į tėvynę ir panaudojo jos gerovei.

Panašiai buvo elgamasi ir bolševikų okupacijos dešimtmeciais: lietuvių visų pirma kūrė, dirbo, mokėsi, krovė dvasinius lobius savo tėvynės labui, net jeigu reikėjo nusilenkti okupantui. Bet visgi silenos gilumoje dauguma linko į Vakarų kultūrą, į demokratijos vertybes, svajodami, ruošdamiesi dienai, kada atsivers geležinė uždanga ir visa tai bus pasiekama.

Vakarietis prezidentas, Vakaruose žinių ir darbo etikos pasisėmęs kariuomenės vadas bei kiti pasižventilėliai, grįžę į Lietuvą po nepriklausomybės atkūrimo, daug prisidėjo, kad įvyktų toks greitas persilaužimas, kad Lietuva bent iš dalies pasiektų savo tikslą: ji buvo pakviesta įsijungti į NATO ir Europos Sąjungą. Jeigu pavyks šiose organizacijose įsitvirtinti, tapti lygiateise nare, atsivers naujos galimybės, sumažės pavojai, kad vėl kada istorija pasikartos ir kaimynas iš Rytų mėgins įtraukti lietuvių tautą į savo „įtakos sferą“.

Valdas Adamkus jau įmyne gilius pėdas demokratiškos, vakarietiškos Lietuvos istorijon. Niekas to šviesaus periodo negali užtemdyti. Galbūt galeitume teigti, kad Lietuva ilginiui vis tiek būtų sulaukusi tos pagarbos ir pripažinimo tiek Vašingtone, tiek Europos sostinėse, bet procesas, be abejo, būtų nepalyginamai ilgiau užtrukęs. Valstybė, kurios užsienis gerai nepažįsta, visų pirma vertinama pagal jos vadovus. Valdas Adamkus buvo tinkamas savo valstybės vertės matas. Jam užvertant Prezidentūros duris, turėtume visų pirma tai prisiminti ir atiduoti pagarbą, kurios jis vertas.

fesionalumo ir efektyvumo iš Lietuvos valdininkų. Lietuva per metus turės dalyvauti apie 5,000 ES institucijų susitikimų; 300 Lietuvos valdininkų nuolat, beveik kiekvieną dieną turės dalyvauti atskiruose ES institucijų posėdžiuose; apie 400 LR piliečių jau pirmąsias įstojimo į ES metais taps tikrais Briuselio eurobiurokratais.

Panašūs išbandymai mūsų laukia NATO kontekste. Numatoma, kad Lietuvos misijoje prie NATO darbuotojų skaičius padidės iki 34 žmonių, įskaitant diplomatus, gynybos patarėjus, kariškius ir techninį personalą. Lietuva taip pat turės siųsti kariškius į NATO vadavietes ir darbui tarp tautinės karinės struktūros (IMS). Tikėtina, kad šiam darbui Lietuva kelių metų bėgyje turės išsiųsti dar apie 35 vyrus ir moteris su antpečiais. Tačiau aljanse yra labiausiai vertinamas praktinis įnašas, karių ir pajėgumų daly-

vavimas operacijose. Tiesa, šie žmonės nedirbs aljanse ar LR misijos struktūrose, bet jie atstovaus Lietuvai aljanse operacijose. Jau dabar iš viso dalyvavusių NATO operacijose skaičius sudaro per 1,000, o ateityje dar natūraliai didės.

Taigi, Lietuvos vidaus ir užsienio politikos dėmesys vis labiau koncentruosis ties Briuseliu, kur bus derinami ir primami Lietuvos vidaus ir užsienio politiką išreiškiantys ir, antra vertus, ją įtakojantys sprendimai.

JAV dėmesio kaita

ES ir NATO plėtros išdavoje, vertindami neišvengiamą Lietuvos vidaus ir užsienio politikos dėmesio judėjimą „Briuselio link“, turime prisiminti ir objektyvius naujus reikišnius bei svarstymus dėl JAV užsienio ir saugumo politikos Baltijos regiono Europoje ir aplamai Pasaulio aktualijų atžvilgiu.

Bus daugiau

LIETUVA PAKVIESTA Į NATO IR ES: KAS TOLIAU?

VYGAUDAS UŠACKAS

LR ambasadorius JAV Vygaudo Ušacko kalba, pasakyta 2003 m. sausio 25–26 dienomis Los Angeles vykusio Politinių studijų savaitgalio metu, kurį jau 36-į kartą surengė Lietuvių Fronto Bičiulių Los Angeles samboris.

Tėsinys

Ar tai reiškia, kad galime įsiliesti į vieningą Europos rinką, džiaugdamiesi, kaip kai ne kurie mūsų kaimyninių šalių politikai, jog „galų gale tapsime nuobodžia Šiaurės valstybe“?

Per 12 atkurtos nepriklausomybės metų Lietuvos pasiekimai užsienio politikoje yra išpūdingi. Atstatėme diplomatinis santykius su pasaulio valstybėmis, atkūrėme diplomatinės atstovybės ir išplėtėme jų ratą, nustatėme draugiškus santykius su kaimynais, tapome PPO nariais, baigiame stojimo į Europos Sąjungą ir NATO darbus.

Tačiau šie pasiekimai nėra tikslas savaime. Kaip Amerikos lietuvių parama Lietuvos valstybingumo atstatymui bei NATO narystei, taip ir eventuali Lietuvos narysė NATO ir ES, nėra Lietuvos kelio pabaiga. Priešingai, narysė NATO ir ES – tai tik naujo, daug žadančio kelio pradžia, tai prielaidos saugiai ir klestinčiai Lietuvai stiprėti.

Nepretenduodamas į visapusišką atsakymą dėl Lietuvos užsienio politikos pirmumų bei raidos ateityje, drįstu pasidalinti savo nuomone dėl tolesnių Lietuvos, būsimos ES ir NATO narės, santykių su JAV.

ES narysė pokyčiai LR – JAV santykių atžvilgiu

Visų pirma, būtina pripažinti, kad Lietuvos įstojimas į Europos Sąjungą įneš žymius pokyčius į Lietuvos vidaus ir užsienio reikalų tvarkymą, o tuo pačiu įtakos Lietuvos – JAV santykių pobūdį. Lietuva taps ekonominės ir politinės Europos Sąjungos dalimi, kuri ruošia ir reiškia bendrą poziciją kitų valstybių atžvilgiu ekonomikos, aplinkosaugos, vidaus reikaluose bei vis plačiau užsienio politikos srityje. ES – JAV santykių klausimai, ypatingai ES – JAV ekonominės politikos klausimai neišvengiamai taps svarbia Lietuvos – JAV santykių dalimi. Lietuvos narysė Europos Sąjungoje suteiks naujas galimybes geriau ir įtakingiau atspindėti mūsų nacionalinius interesus naujame Pasaulio prekybos organizacijos derybų Doha raunde.

Gal pradžioje kiek nepras-

Bičiulystė

Parengia Ligija Tautkuvienė,
talkinant sūnui Adamui

Rašykite mums „Draugo“ adresu su nuoroda „Bičiulystei“
arba P.O. Box 4102, Wheaton, IL 60189
Nr.73 el. paštas: biciulyste@aol.com

VASARIO 16-OJI LEMONTE

Šeštadienis

Lietuva, Lietuva, nors tu
taip toli
Bet mūsų širdžiai artima
esi
Švakar Laisvės šventę
švędami
Mintimis susiliejame
kartu
su Tavimi

Tokiomis savo kūrybos eilėmis JAV LB Lemonto apylinkės valdybos pirminkė Nijolė Nausėdienė pradėjo trumpą oficialiąją dalį Vasario 16-ajai skirtame pokylyje. Jau antri metai šios apylinkės bendruomenės valdyba stengiasi sukviešti žmones ir švesti kiek kitaip, gal daugiau panašiai į JAV Nepriklausomybės šventimą — ištaigingai, linksmiai. Kuriamos naujos tradicijos sunkiai skisina kelią — ir šiais metais pastangos nedavė laukiamo rezultato — planuoto pusantro šimto nesusirinko.

Susirinkusiuosius sveikino garbės konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza, pasidžiaugęs šiandieninės Lietuvos pasiekimais tarptautinėje plotmėje, pabrėždamas, kad esame viena senesnių Europos valstybių, su garbinga praeitimi. Tačiau nereikia pamiršti, jog pakvietimas į NATO, dar nereiškia, kad esame priimti. Tam dar reikia mūsų visų pastangų.

Meninėje dalyje klausėmės solistės Genovaitės Bigenytės, akompanuojant Meno mokyklės dešytojai Nomedai — Jurgitai Bach, atliekamų lietuvių kompozitorių dainų. Skambėjo A. Bražinsko muz. A. Baltakio žodžiams „Ugnelė“, A. Kačanausko muz. E. Mieželaičio žodžiams „Vilnelė“ ir Normos kavatina iš to paties pavadinimo V. Bellini operos. Normos kavatina — kiekvienos solistės Everestas, ypač aukštos tonuose. Buvo malonu, kad solistė išvengė forsavimo, balsas skambėjo maloniai, minkštai. Publikai prašant, solistė padainavo J. Tallat-Kelpšos muz., S. Neries žodž. „Mano sieloj šiandien šventė“.

Grazu, kad rūpestingai valdybos vyrai, Rimantas Dirvonis ir Gediminas Kazėnas, abi moteris apdovanojo gėlėmis. Misijos kunigui A. Paliokui sukalbėjus invokaciją, svečiai buvo pakviesti vakarieniauti. Maistas ir ši karta buvo skanus — Lemontas seniai pripažinęs šeiminingą Aldoną Šoliūniene, bendros lietuviškos dainos, kurią, rodos, taip nesunku buvo užtraukti. Turėkime viltį, kad toks Nepriklausomybės šventimas galėtų tapti tradicija, o žmonių susirinkimų vis daugiau ir daugiau.

Sekmdienis

Sekmdienį pilnutėlė salė išklausė Nijolės Nausėdienės proginę kalbą. JAV LB Švietimo tarybos vicepirmininkas Juozas Polikaitis įteikė žymenį ilgamečiui lituanistinės mokyklos mokytojiui, direktoriui Julijui Širkai, Lietuvos fondo pirmininkas dr. Antanas Razma — tradicinių čekų Maironio mokyklai, o visi apdovanotieji tarė padėkos žodį. Meninę dalį pradėjo Pa-

žodžių — pasidžiaugė praeitį istorinių metų derliumi — gautas pakvietimas į NATO, užbaigtos derybos su Europos Sąjunga. Neilgai pabuvęs, paskanavęs ir pagyręs skanūs A. Šoliūnieneš vinytinius, ambasadorius išvyko — kitą dieną laukė Cicerio parapijiečiai ir Maria gimnazijoje ALTO rengiamas pagrindinis minėjimas. Ačiū, kad nepasididžiavo ir atvažiavo — žodį išstėjo. Svečių tarpe buvo Garbės konsulas Floridai Stanley Balzekas, jr., Čikagos konsulato darbuotojas Ramūnas Astrauskas su žmona Asta.

Lemontiškiečiai, išseivijos atstovai ir trečiabangiai, bičiuliškai darbavosi rengiant pokylį. Nedėkingai paillga salė ne taip paprasta tokiai šventei saikingai papuošti. Dalia Šlenienė sumaniai ir kukliai dekoravo pakyls sienelę — trispalvę ir švietiančios lemputės tarsi įprasminto laisvės ir amžinos ugnies simbolius. Bilietus platino Leonida Kazėnienė su Gene Stasiulienė, už baro draugiškai visiems, kas ko pageidavo, pildė Leonas Juraitis su Vytautu Jagminu.

Keliais žodžiais persimėtėme su garbės konsulu Vaclovu Kleiza. Jo nuomone, geriau rengti vieną dieną tokią šventę, kad ir su trumpa akademine valandėle. Reiktų atsiminti senus laikus, kai šiai datai paminėti į vieną vietą suplaukdavo 3,000–4,000 lietuvių. Nusistebėjus lietuvių noru kalbėti, kaip pavyzdį, paminėjęs lituanistinę mokyklą vykusį minėjimą, kur net septyni kalbėtojai lipo į sceną, su baime pastebėjęs, jog tokie išstėti minėjimai, tikrai atgrasins jaunimėlį. Laikas visiems suprasti, kad ilgos kalbos seniai nebe-reikalingos. Juolab, kai nepasakoma nieko nauja...

Na, ir kaip visada, pokylio neatstojama dalis — šokiai. Šikart grojo netaip seniai susikūręs muzikantų trio, arba Broniaus trio, kurį sudarė Bronius Mūras (akordeonistas, vokalas), Alvydas Stakaitis (bass gitara, vokalas) ir Romas Tamašauskis (mušamieji, vokalas). Vyrai gerai susirepetavę, susidainavę, groti netingėjo, gal tik per garsiai skambėjo, nes susikalbėti, sėdintiems prie stalų, nelabaiėjo...

Žmonės šoko, linksminosi, lėtai skirstėsi. Vadinas, buvo jauku, buvo smagu. Trūko bendros lietuviškos dainos, kurios, rodos, taip nesunku buvo užtraukti. Turėkime viltį, kad toks Nepriklausomybės šventimas galėtų tapti tradicija, o žmonių susirinkimų vis daugiau ir daugiau.

Sekmdienį pilnutėlė salė išklausė Nijolės Nausėdienės proginę kalbą. JAV LB Švietimo tarybos vicepirmininkas Juozas Polikaitis įteikė žymenį ilgamečiui lituanistinės mokyklos mokytojiui, direktoriui Julijui Širkai, Lietuvos fondo pirmininkas dr. Antanas Razma — tradicinių čekų Maironio mokyklai, o visi apdovanotieji tarė padėkos žodį. Meninę dalį pradėjo Pa-

Lemonto LB apylinkės vasario 16 d. ruošiamame pokylyje Lietuvos Nepriklausomybės šventės progą sveikina Lietuvos garbės konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza; šalia stovi apylinkės valdybos pirm. Nijolė Nausėdienė.

vyresniems. Būdami tarp žmonių, tarpe lietuvių, dalyvaudami tokioje šventėje, kur visi kalba lietuviškai, mokslieiviai supranta ir savo reikšmę, džiaugiasi, kai jiems ploja, vertina. Dekodami tėvams, kad vaikus atveda lietuviškon Meno mokyklėn, stengiamės jiems duoti viską, kas sieja lietuvių — kalbą, papročius ir šiandieną. Programą papildė Maironio lituanistinės mokyklos atstovė Skaistė Jagelavičiūtė, gražiai paskaičiusi Kęstutis Genio eiles ir Meno mokyklės dešytoja Loretą Umbrasienę, padainavusį Kipro Mašausko dainą „Lietuva“.

Meno mokyklės Pramoginių šokių klases moksleiviai šoka Vasario 16 minėjime.

Džiugu pastebėti, kad Vilniuje, Katedros aikštėje, tą dieną buvo surengtas nuotaukings koncertas „Vilties himnai“. Naujas populiarių laisvės dainų interpretacijas žingsniai turi būti skaidrūs ir matomi, kaip veidrodyje. Deja, pats to nesilaikė: save ir giminei viskuo aprūpino, net svertimą žmoną pasisavino. Keista, bet liko „skaidrus“. Toks yra pavyzdys visai tautai. Tad, ar stebėtis, kad Lietuvoje kalėjimai perpildyti, kad demokratiška teisėtvara nepajėgi kovoti su nusikaltėliais?

Malonu buvo sužinoti, kad per Kauno radiją buvo skelbiama apie Lemonto apylinkės lietuvių surengtą pokylį Vasario 16-ajai paminėti. Nepriklausomybės paminėjimo banga, nusiritus per visą Lietuvą ir per visas lietuvių bendruomenes už Lietuvos ribų, tarsi nematoma gija sujungė jaunus ir senus į vieną šeimą — lietuvių bendruomenę arba, paprastai tariant, meilę Lietuvai.

Ligija Tautkuvienė

12-ASIS ZODIAKO ŽENKLAS ŽUVYS

Vasario 19 — kovo 20 d.

Žuvys priklauso Vandens ženklui. Tai ketvirtasis nepastovus ženklas. Žuvis valdo Neptūno planeta. Garsi astrologė E. Adame yra pasakiusi apie Žuvų ženklo žmones: „Tai, kad jie yra Žuvys — tai viena; tai, kad jie — dvi Žuvys — tai antra; o tai, kad tos Žuvys plaukia į skirtingas puses — visiškai kita“. Tame ir yra Žuvų ženklo sudėtingumas.

Spalvos: jūros spalva, mėlyna, plieno spalva ir raudona — violetinė.

Akmenys — safyras, smaragdai, ametistas.

Safyras — Antikos laikais ir viduramžiais buvo laikomas turis gydymų galiu; mėlyna jo spalva simbolizavo dangų, dangaus prieglobstį ar — alchemikams — orą. Apokalipse safyras priklauso dangaus Jeruzalės pamatams. Kaip ir visi mėlynos spalvos akmenys Rytuose laikomas itin veiksminga priemone apsiginti nuo piktos akies.

LIETUVA, TĖVYNĖ MŪSŲ KAI PER DAUG LAISVĖS

Apie Lietuvos kalėjimus daug žinome iš žiniasklaidos. Kaliniai vis skundžiasi blogomis gyvenimo sąlygomis, kad dažnai pažeidžiamos jų teisės ir t.t. Jų valdžia irgi skundžiasi, kad trūksta lėšų geresniam kalinių aptarnavimui, trūksta patalpų ir patikimų apsaugos kadro. Rodos, problema neišsprendžiama.

Neseniai televizijos laidoje rodė „Frontą“. „Kovojo“ nutestiję su teisininkais. Žiūrovai savo balsavimais pasmerkė teisininkus, nes jų įstatymuose yra daug spragų. Aukšakalbiai advokatai dažnai net sudėtingas bylas išaiškina kalinių naudai. Prižiūrėtojai tokių gynėjų beveik neturi. Tokia pas mus demokratija. Geresnei — dar nepasirošė.

Nuo tarybinių laikų papratę meluoti, vogti, sukčiauti, kitaip gyventi dar neišmokome. Tikyba buvo draudžiama. Mūsų vaikai užaugo be 10-ties Dievo įsakymų, nebijodami nuodėmės. Svarbiausia, kad žmonės nematytų, negirdėtų. Su partiniu bilietu buvo visai saugu.

Per 12 nepriklausomybės metų nedaug kas pasikeitė. Daug valdininkų tebesinaudoja tarnybine padėtimi. Nubastų beveik nėra. Pamenu, vienoje televizijos laidoje Algirdas Brazauskas, dar būdamas prezidentu, sakė, jog kiekvieno valdžios atstovo žingsniai turi būti skaidrūs ir matomi, kaip veidrodyje. Deja, pats to nesilaikė: save ir giminei viskuo aprūpino, net svertimą žmoną pasisavino. Keista, bet liko „skaidrus“. Toks yra pavyzdys visai tautai. Tad, ar stebėtis, kad Lietuvoje kalėjimai perpildyti, kad demokratiška teisėtvara nepajėgi kovoti su nusikaltėliais?

Jei mano valia būtų, kaplėjimuose įvesčiau griežtesnę tvarką, nes turiu patirties. Tarybiniais laikais (1948 m.) buvau politikalinė. Tardoma 8-nius mėnesius praleidau Vilniaus KGB rūsyje. Mintyse dekodavau Dievui, kad iš nakties tardymų dar savo kojomis ir kamara pareidavau, nors ir paryciais. Dieną kameroje miegoti draudžiama. Net kojas sukelti ant gultų nevalia. Negalima garsiai kalbėtis kameroje. Prie sudėtingesnių bylų neatiduodavo siuntinių. Gavę irgi nedaug džiaugdavosi: visi maisto produktai sumai-gyti, supjaustyti, sulaužyti per tikrinimą, kad juose nebūtų

paslepta adata, ar kitas aštresnis daiktas. Draubiuose išpjaustydavo metalines sagas. Neduodavo jokios rašomos priemonės, jokio popierio. Nuolat kratydavo kameras. Išsniukštindavo visus kampelius. Kalinius išrengdavo nuogai. Dar tekdavo pašokinėti, išsizioti, kad nieko draudžiamo nepasieptumei. Maitinimo supuvusių kopūstų sriuba ir dvokiančia žuvinė. Anksti rytą ir vakarą 10-čiai minučių išleisdavo į tualetą ir apsi-prausti, jei, žinoma, suspėj. Reikalui prispyrus, naudojoms „paraša“ — medine statine, stovindama kameros kampe. Jos turinį išnešdavo tie einant į tualetą. Be „parašos“ kameroje buvo prie sienų pritvirtinti gultai ir lenta-stalas. Miegoti leido tik po komandos „atboj“, bet reta naktis praeidavo be tardymų kabinetuose. O miegančioms įsakyta dėti galvas tik į durų pusę ir jų neužsikloti. Prižiūrėtojai per durų akutę ir naktį stebėjo kalinius. Apie tai, kad kaliniams priklausė 15-kos minučių pasivaikščiavimas kiemo aptvartame garde, aš sužinojau tik pasibaigus tardymams, esant jau Lukiškių kalėjime. Neapsakomas džiaugsmas po 8-nių mėnesių vėl pamatyti dangų laisvai plaukiančius debesėlius!

Prieš porą metų su keliais buvusiais politikaliniais pasiprašė ekskursijon į Šiaulių kalėjimą. Labai nustebome pamatę, kaip gerai gyvena dabartiniai kaliniai. Kameroje yra tualetai, prausyklos. Jie skaito laikraščius, klausosi žinių. Virtuvėje matėm skatant bulves, pjaustant mėsos porcijas, verdant kvapnią sriubą. Mums parodė koplyčią, pačių kalinių išpuoštą, turtingą vaistinę. Koridoriuje perskaitėme užrašus: procedūrinis, rentgeno, stomatologinis kabinetai. Sovietiniais laikais tardytojai kaliniams sveikus dantis išmušdavo. Taigi, tarybiniai kalėjimai nuo šiandieninių — demokratiški skiriasi kaip diena nuo nakties. Gal dėl to dabar nusikaltėliai nebijo pakliūti už grotų? Jei būtų sunkesnis režimas, didesnės bausmės, jų sumažėtų, o valstybei sumažėtų išlaidos. Gal padidėtų algos kalėjimo darbuotojams, policininkams. Jie sąžiningiau atliktų savo pareigas. Net juokinga, kad dabar per kontrolę prasmunka narkotikai, mobilieji telefonai. Tikrintojai galetų pasi-

Smaragdą susijęs su simboline žalios spalvos reikšme. Vidurio Amerikoje indėnai siejo jį su krauju — žalia ir raudona indėnams vienuodu mastu išreiškia gyvenimo jėgą, su lietuvių ir mėnuliui.

Europoje žalia spalva siejama su vaisingumu, drėgme ar mėnuliu ir pavasariu. Romoje buvo Veneros atributas. Pagal Apreiškimą Jonui smaragdą priklauso prie dangaus Jeruzalės akmenų. Smaragdo simbolinis turinys viduramžiais įvairiaprasmis, daug kur jis buvo veiksmingas talismanas, nes pats kitados lyg kilęs iš pragaros, itin veiksmingas prieš pragariškas jėgas, bet drauge buvo tikima, kad su smaragdu ant liežuviu galima prisiskauti piktas jėgas. Smaragdai priskiriami savybė išlaisvinti kalinius. Krikščionių Bažnyčios simboliniame matyme smaragdą reiškė tyrumą, tikėjimą ir nemirtingumą.

Ametistas — plačiai paplitęs brangakmenis, antikoje manyta, kad jis apsaugo nuo nuodų ir girtumo (gr. Amet-hystos — negirtas). Krikščionybės simbolių sistemoje atitinka nuolankumą, nes yra tos pačios spalvos, kaip ir darželio našlaitė, tai pat susijęs su Kristaus kancia — violetine spalva. Tai paaiškina, kodėl iš akmenėlių dažnai daromi ronziniai. Ametistas taip pat laikomas vienu iš Jeruzalės pamatinių akmenų.

Žuvis — pats ekscentriškiausias ženklas iš viso Zodiako. Jų valdovas — Neptūnas — revoliucingas, mistiškas ženklas, romantiškas, kartais nepakaltinamas, bet visada atsiskyręs. Jis suteikia savo pavaldiniams nervingumą ir nerimą.

Žuvis — paskutinis Zodiako ženklas, gal todėl Žuvų žmonės mėgsta save nuvertinti. Jie nesavanaudiškai tenkina kitų užgaidas. Žuvis — trečias vandens ženklas ir jam priklausančios žmonės ypatingai emocionali ir savotiškai aistringi. Kai jos nusiteikusios teigiamai, jų emocijos ir aistros stiprios, kūrybiškos

Marytė Rimkienė.

mokyti iš buvusių kagebistų, kurie mokoje ne tik kalinius išpurtyti, bet komunistų partijai įsakyti, sunaikinti savo draugą, ar net šeimos nari. Tarybų Sąjunga laikėsi tik partine drausme ir žmonių baimė. Prieš Tarybų valdžią net cypelti visi bijojo. O dabar? Laisvė begalinė. Įstatymai lyg guma tampomi. Kur pinigai, ten galybė.

Kaip gražiai pinigėliai išpuošė „Mis nelaisvę“! Puikiai atrodo scenoje Panevėžio kalėjimo mergelės. Net laisvėje esančios galėjo joms pavydėti. Tiek romantikos! Užsienis, pamatęs „Mis nelaisvę“ televizijoje, turbūt šypsetų, kokie idomūs tie lietuviai.

Tikrai, dabar įdomiai gyvename: tėvai negali pažeist savo vaikų teises, mokytojai — mokinių, prižiūrėtojai — kalinių, policininkai — nusikaltėlių, valdininkai — pavaldinių. Istoriškai, įstatymų leidejai Lietuvos partizanų

— begalinis, tačiau kai nusi-teikimas neigiamas, tai Žuvis gali atvesti į susinaikinimą. Dvasinės Žuvų žaidžios negyja labai ilgai. Žuvis patinka būti kankinio vaidmenyje ir jos linkusios gailėtis savęs bei nepakankamai gerai save vertinti. Žuvis yra kuklios ir drovios, bet taip pat ir nervingos bei kupinos energijos, o bendras vaizdas išeina toks, tarsi jos visalauk būtų neapsisprendusios ir sutrikusios. Jos visada linkusios pergyventi ir nervintis dėl smulkmenų. Žuvis labai priklauso nuo artimų žmonių, jos labai patiklios ir del to gali būti apgautos. Tačiau, jeigu jos suprato esančios apgautos, gali staiga tapti perdetai nepatiktos, itarios ir uždaros. Jų nuotaikos taip pat plauksto lyg vėliava — tai jos santūrios, tai džiaugsmingos ir samojingos, tai atvirkščiai, suglebusios, mieguistos, melancholiškos. Žuvis turbūt sutiks, kad surasti tokį kilniaširdį partnerį, kokio jos troškta, praktiškai neįmanoma. Todel jos netgi nebando ieškoti... Žuvis valdo 12-tuosius horoskopo namus, kurie vadinami slapty priešių ir žūčių namais. Šie namai susiję su psichinėmis ligomis ir seksualiniais nukrypimais. Jie taip pat valdo nenumatytas tragedijas žmogaus gyvenime, jutiminių organų sutrikimus, atsiskyrimą, nes yra daug žymių žmonių, gimusių po šiuo ženklu, kurie juos nugalėjo: Džordžas Vašingtonas, Mikelandželas, Viktoras Hugo, Albertas Einšteinas, Šopenas. Žuvis gerai dera su Mergelės ir Svarstyklų ženklų žmonėmis, ypač emocijnėje srityje, nes šie ženklai turi problemų dėl fizinės meilės. Vyro ir moters santykiuose Žuvis yra linkusios į „šeimininko — vergo“ modelį, kur joms tenka vergo vaidmuo. Jų noras kam nors paklusti verčia jas ieškoti partnerio stiprių charakteriu, ir valia, kurie jos valdo vos ne kariška drausme visose gyvenimo srityse.

Parengta naudojant įvairią spaudą

neskiria nuo stribų ir kagebistų. Žmonėms nekilnojama turta čia gražina, čia vėl atima. Kandidatai į prezidentus save giria, kitus šmeižia. Kaip elgtis paprastam žmogui? Tokia demokratija visiems sumaišo protą.

Kai nėra tikėjimo, nebėra doros, sąžinės, atsakomybės. Didele klaida, kad depolizuotos mokyklos, bažnyčios, kurios privalėtų vesti jaunimą teisingu keliu. Įstatymai turėtų būti trumpi, visiems aiškūs ir privalomi. Kai nėra drausmės, nėra ir tvarkos. Aprašydama tarybinį kalėjimą, neperšu jo metodus taikyti dabartiniais kaliniais. Tai būtų per žiauru. Tik nelaisvėje negali būti per daug laisvės. Kodėl kaliniai negali dirbti fizinio darbo? Pvz. su kastuvais išvalyti melioracijos griovius, sukasti dirvonuojančius laukus, išvalyti miškus. Oi, kaip apsidžiaugtų Lietuvos žemė! Žinoma, tam reikėtų daug sargybos, įrankių, darbo aprangos. Bet, jei darbas būtų griežtai prižiūrimas, normuotas, išlaidos pamažu atsipirktų. Darbštus kalyns, puslėtomis rankomis išėjus į laisvę, nebijos darbo, o į kalėjimą sugrįžti tikrai nebėra.

Žinau, jog ne vienas pasakys, kad čia niekus rašinėju. Vis tiek kitaip nebus. O jei kartu pamąstysime, kokie mes turėtume būti, ką dar galime ištaisyti, kaip elgtis ateityje, gal nebeverkslėn-tume, kad ne tokios laisvės norėjome. Visi norime labai daug, bet mąstome ir dirbame labai mažai.

Marytė Rimkienė
Šiauliai

ŠYPSOKIMĖS!

Gerai tiems rėksniam

Šešiametis klausia:
– Mamut, ar tu sakei, kad
maži kūdikiai atsiranda iš
dangaus?
– Taip, vaikel, sakiau...
Šešiametis kiek pagalvo-
jęs taria:
– Tai aš tų dangaus an-
gelų ir nekaltinu, kad jie to-
kius rėksnius išmeta iš dan-
gaus.

ABC PATIEMS MAŽIAUSIEMS

Ė

Ėriukas – avinukas,
Ėriukas be ragukų.
Ėriukas – avies vaikas,
Ėriukai pievoj vaikos.

Danutės Augienės-Lip-
čiūtės ketureilis patiems ma-
žiausiems supažindins su
raidele Ė.

PATARLĖS, PRIEŽODŽIAI, POSAKIAI

Maironis savo eilėse rašė:

*Aš norėčiau prikelti
nors vieną senelį
Iš kapų milžinų,
Ir išgirsti nors vieną,
bet gyvų žodelį
Iš senovės laikų!*

Pasisemkime išminties iš
mūsų senelių, kurie savo ste-
bėjimus ir patarles ir posakius
sudejo, o vėliau ir užrašė:

Sakalu iškilo – vabalu
nutūpė.
Sulig Jurgiu ir kepurė.
Padirbtu raktu į rojų
neįėjai.
Žmogų pasitinka pagal
rūbą, pagal protą palydi.
Žmogų pažinsi iš darbų.
Žmogų pažinsi iš jo
draugų.
Žmogus daro, ką gali, o
Dievas, ką nori.
Žmogus turi dvi ausis, kad
daugiau girdėtų ir vieną
liežuvi, kad mažiau kalbėtų.
Žodžių vertė ne pagal
skaicių, bet pagal svorį.
Auksas akis gadina.
Aklas ir savo pakaušį ma-
to.
Ant kvailos galvos nė
plaukas nesilaiko.
Ant smėlio rūmus tik vai-
kai stato.

Parengta pagal J. Mingirdo
knypą „Patarlės, priežodžiai,
posakiai“

KALENDORINĖS ŠVENTĖS

Artėjant pavasariui pra-
sideda daug kalendorinių
šventių. Nuo senų senovės lie-
tuviai pažymėdavo reikšmin-
gus gamtos pasikeitimus:
metų laikų kaitą, dienų ilgėji-
mo pradžią – saulės sug-
rįžimą, žemės dirbimo pra-
džią, paukščių parskridimą ir
kt. Pavyzdžiui, Jurginės –
žemės dirbimo pradžia, Už-
gavėnės – žiemos pabaiga,
Joninės arba dar vadinama
Rasos – trumpiausią naktį ir
ilgiausią dieną metuose.

Labai įdomu, vaikai, kad
šių dienų šventės, kaip Jo-
ninės, Žolinė, Sekminės ar net
Velykos, turi senųjų, pogo-
niškų papročių liekanų.

Kas gi yra pagonybė?

1. Žalvarinė Perkūno statulėlė,
rasta Kernaveje XIII a.

PAGONYBĖ

Senovės lietuviai buvo
pagony. Jie tikėjo aukščiau-
sąją dievybę Dievą, Pra-
amžių, Viešpatį.

Žmonės nesugebėjo paaiš-
kinti gamtos reiškinių: kodėl
dieną keičia naktis, dingsta
mėnulis arba šviečia pilnatis,
kodėl po šiltos vasaros ateina
žiema. Jie garbino medį,
akmenį ar giraitę, manydami,
jog ten gyvena dievybė.

Dangų ir visa, kas virš žė-
mės, taip pat žmogaus dorą,
globojo ir saugojo dievaitis
Perkūnas. Neteisingą, blogą
žmogų jis nubausdavo nu-
trenkdamas.

Visa, kas po žeme, globojo
dievaitis Velnias (Velinas).
Tarp Perkūno ir Velnio vyko
nuolatinė kova.

Likimo valdovė Laima,
nuosprendžių vykdytoja Gil-
tinė ir piktoji Ragana – dievy-
bės, atėjusios iš seniausių
laikų. Kai išgalejo žem-
dirbystė, tas dievaitis nu-
rungė Žemyna, žemės der-
liaus globoja. Ugnį globojo
Gabija, linus – Vaižgantas,
miškus – Medeina, bites –
Austėja, galvijus, piemenėlius
– Ganyklis, namus saugojo
Žemėpatis. Ypač buvo garbin-
ti Saulė ir Mėnulis. Labai
geržtai žiūrėta, kad nebūtų
teršiama ugnis ir vanduo.

Žmonės dievus garbino al-
kuse ir romuvose. Ten kū-
renosi amžinoji ugnis, pri-
žiūrima vaidilūčių, gyveno
dievų tarnai kriviai ir vaidi-
los.

3. Ugnies kūrenimas Dukštų ažuolyne prie Kernavės.

Lietuvoje ir dabar yra iš-
likę pagoniškų švenčių, ku-
riose laikomasi įvairių seno-
vės papročių.

Žodynėlis:
Pagonybė – senieji
nekrėščioniškieji tikėjimai.
Alkas – miškelis su auku-

ru aukoms deginti.

Romuva – pagoniškoji
šventa vieta. Čia augo ažuolai,
lietuvių laikomi šventais me-
dziais, degė amžinoji ugnis,
čia buvo mirusiųjų deginimo
vieta. Romuvoje gyveno vaidi-
lūtės, vaidilos, kriviai.

2. Prūsų dievai: Perkūnas, Patrimas, Pikuolis.

LAUMĖS

*Tėvynę prie ežero seno
Senovėje laumės gyveno.
Jos buvo sidabro verpėjos
Ir aukso audimų audėjos!*

*Jos naktį sau plaukus
šukavo,
Dainas nuostabiausias
dainavo.
Ir kas laumių dainą
girdejo,
Iš laimės užmigt negalėjo.*

PASAKA

*Baltu žirgu
Princas jojo.
Kur? Ne vienas
Nežinojo!*

Viktoras Šimaitis

Žvėrys darbininkai. Saimantas Žagas, 4 klase.

DĖMESIO VAIKAI!

Visiems vaikams, norin-
tiems sportuoti, lavinti savo
kūną ir sielą, atsirado puiki
galimybė.

Jaunimo centro salėje,
Lino Kevličiaus įkurtame
sporto klube, sekmadieniais
vyks sporto užsiėmimai vai-
kams:

nuo 10 v. r. iki 12 v. p. p. –
sporto užsiėmimai (treneris
Linas Kevličius),
nuo 12 v. p. p. iki 13 v. p. p. –
Mišios vaikams ir sielos
lavinimo užsiėmimai (prave-
da Kazimieras Ambrasas).

Su savimi atsineškite
sportinę aprangą ir gerą nuo-
taiką. Ši sekmadienį pirmasis
užsiėmimas, visi vaikai lau-
kiami!

Mano šuo Bilas

Mano šuo Bilas jau senas.
Jo veislė vadinasi či-va-va.
Bilas rudos spalvos. Jis pir-
masis Izos, mūsų kalytės, vai-
kas.

Bilas yra laimėjęs daugel-
yje konkursų, gal todėl, kad
Lietuvoje tokios veislės šunų
nėra daug. Kai kažkas ateina
į namus, jis pradeda loti.
Kartais mano tėtė nešdavosi
šuniuką kišenėje, nes šie yra
labai maži. Bilas mėgsta val-
gyti mėsą ir gerai tarnauja.
Daug žmonių nori įsigyti
šiuos šuniukus. Mano močiutė
ši rudenį pardavė kelis šu-
niukus ir užsidirbo pinigų
bilietui į Ameriką. Aš labai
pasiilgau savo bičiulio. Dabar
jį primena tik nuotraukos.

Rimantas Grabliauskas,
4 sk.

Mano noras

Vieną saulėtą vasaros
dieną aš išėjau žvejoti. Atsi-
tiko stebuklas – aš pagavau
auksinę žuvėlę. Idėjau ją į
kibirą ir parsiliukinau namo.
Vakare močiutė paprašė pa-
leisti žuvėlę atgal į prūdą, bet
aš nenorėjau. Tada močiutė
pasakė, jei paleisiu, išsipildys
vienas mano noras. Pasakiau,
jog gimtadieniui norėčiau tu-
reti katę. Prieš mano gimta-
dienį atėjo baltas, gražus ka-
čiukas. Jis buvo baikištas, bet
kai jam davėme žuvies, jis pri-
prato prie manęs. Pavadi-
nome jį Kis-kis. Aš labai
myliu savo katina.

Guoda Cicėnaitė, 4 sk.

ČIKAGOS LITUANISTINĖ MOKYKLA

LIETUVIŠKAS SKALIKAS

Ar žinojote, vaikai, kad
turime lietuvišką šunų veislę,
vadinamą Lietuvišku skaliku.

Lietuviškas skalikas –
stiprus ir ganėtinai tvirtas
šuo. Turi gerai išvystytus rau-
menis ir trumpą juodą, glotnų
kailiuką.

Šiai šunų veislei būtina
daug judėti. Lietuviškas ska-
likas – puikus medžiotojas.
Seimoje, kurioje gyvena,
būna labai draugiškas ir
prierašus. Turi daug energij-
os, mėgsta būti nevaržomas,
subalansuotai ir grakščiai
judą.

Lietuviškas skalikas –
sukryžmintas veislė, tarp
Beagles, Lenkiško skaliko ir
vėliau Rusiško skaliko. Dar
1970 m. šios veislės šunų
buvo labai nedaug. Tačiau
1976-77 m. medžioklės sezono
metu, daugelis medžioklinių
šunų žuvo nuo šernų. Tais
metais Lietuvos vyriausybė
nusprendė išvesti naują
medžioklinių šunų veislę.

Šios veislės šunų galime
sutikti ne tik Lietuvoje, bet ir
kitose šalyse.

Matas Povilaitis

MANO GYVŪNĖLIS

Mano kiškis

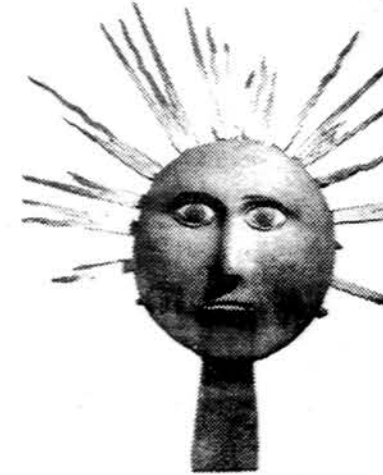
Aš turėjau laukinį kiškį.
Man buvo sunku turėti jį,
todėl, kad jis daug valgė.
Kiekvieną dieną turėjau pri-
žiūrėti jį, išplauti jo kibirą. Jis
graužė morkas, salotas ir gerė
vandenį. Kartą kiškiui nutiko
nelaimė – lūžo jo kojelė. Mano
tėtis pagydė kiškį ir po kelių
savaitių išvežėme jį į mišką.
Nes ten jo tikrieji namai. Man
buvo gaila skirti su juo.

Aistė Šeškaitė, 4 sk.

Mano gyvūnėlis

Aš turiu žiurkėną. Jo var-
das Čipas. Jam labai patinka
maitintis salotomis. Per visą
dieną jis miega arba valgo.
Kol valau jo narvelį įdedu jį į
tokį permatomą kamuolį. Per
naktį jis sportuoja ir mane
kartais prizadina. Žiemą jis
šeriasi, o pavasariop kailiukas
vėl labai gražiai užauga. Jis
buvo tris kartus pabėgęs ir
vieną kartą mano mama rado
jį savo lovoj. O kartą jis pra-
graužė mano sofą. Aš labai
myliu savo žiurkėną.

Matas Povilaitis

ELENA TUMIENĖ

„GINTARO ŠALIES BALADĖ“

Dažnai ir vaikų poezijoje
sutinkame minimus pogo-
niškuosius dievus, dievačius
ir vaidilutes. Antai Elenos
Tumienės „Gintaro šalies ba-
ladėje“ apdainuota tėvynė,
aščių žemė su senovės die-
vaitėmis:

*Jai liko nerami širdis...
Ar būt likimą savo
rankom palytejęs?
Gal tai dievaitės Mildos
išdaiga?
Nejau ir deivė Laima šalia
anos dievaitės
Ten miško pakrasty stovėjo?*

arba:

*Ir tada Gabija
Šilta liepsnele spragsėjo,
Ir dainuodamos jai
Jūros bangos prakalbėjo...*

Baladė baigiama lyrišku
aprašymu:

*Prie vartų diemedis,
Sode čiobrelis,
O ant naujos tvoros
Besivejęs
Žaliukas –
spurguotas apynelis.
Ir laukų lyrika
Ir pievų dainos,
Kai Vaiva savo juostas
klostė...
Ir jūra
Kur svyturys atkvies
Ir vėl laivus
Į tavo uostą.*

tris pasakas: „Žvirbliai“, „Iš-
tikimas šuo“ ir „Kalėdos“.

V. Auryla apie Žemaitę
rašė: „...autorė giliai anali-
zuodama vaiko psichologiją,
atskleidė specifišką jo mąs-
tymą ir vaizduotę“.

Autorės aprašytų perso-
nažų: Antanuko išgyvenimai
buvo susieti su nežinomo krašto
baime, Juozuko – su pasa-
kiškomis legendomis, Onytės
– su nesuprantamu mamos
elgesiu, Laurynuko – su bau-
džiaivos metų skurdu bei žiau-
rumu, o Amerikos vaikų – su
naujais žodžiais, su nu-
tautėjimu. Jei suskaičiuotum
visus vaikus, sutiktus jos kū-
rybos puslapiuose, galėtumėm
teigti, kad ji buvo viena
iš pagrindinių rašytojų, pali-
kusių gausių ir reikšmingų įval-
gų į tos epochos vaikų pasaulį.

Tai palikimo gintarai, kurie
bus suverti ant Žemaitės penk-
mečio gijos Amerikoje.

Ar žinote, vaikai, ant
kokios vertės lito yra Že-
maitės atvaizdas?

KAI GERAS ŽAIDIMAS ŽAIDŽIAMAS BLOGAI

BRONIUS NAINYS

Kuris politikas, žurnalistas, visuomenininkas ar kitas pasauliniuose įvykiuose šiek tiek susigaudantis žmogus galėtų tikėti, kad Irako diktatorius Saddam Hussein nieko bendra neturi su Osama bin Laden vadovaujama „al Qaeda“? Juk Amerika — didžiausias Irako diktatoriaus priešas, kurį jis siekia sunaikinti, o „al Qaeda“ brutaliais teroristinėmis priemonėmis šį jo užmojų vykdo, tai kaip su tokia sėbrija nebendradarbiausi, juo labiau — jai nepadedi? Tačiau visgi yra šia labai aiškia aksioma „netikint“. O pats ryškiausias jų — Prancūzijos prezidentas Jacques Chirac, įkandinis sekamas kito Europos didžiojo, Vokietijos kanclerio Gerhard Schröder. Įrodyti tai, spiria jie JAV prezidentą George W. Bush, jeigu nori, kad mes pritarime tavo planuojamam karui Irako diktatorių nuversti. O šis tuos Europos didžiuosius patenkina „rodyti“ neturi. Ir tas keistas žaidimas tęsiasi jau daugiau kaip metai.

Iš tikrųjų jis prasidėjo tuo, jau Amerikos-Irako, kitaip vadinamam Persų įlankos, karui pasibaigus. Palyginti greitai ir lengvai karą laimėjęs, dabartinio prezidento Tevės diktatorių Saddam Hussein galėjo pašalinti ir Irake įvesti demokratinę santvarką. Bet taip daryti jis kažkodėl nenorėjo. Ar tada Vašingtonui Hussein atrodė kitoks? Kažin, nes JAV vadovai, Jungtinių Tautų (JT) padedami, visgi jį bandė tramdyti. Padiktavo sunkias taikos sąlygas, įmygo tarptautinę ekonominę priespaudą, įsakė sunaikinti visus mases naikinčius ginklus, jų gaminimo priemones, uždraudė tyrinėjimus branduolinių įgalių vystyti, o šių sąlygų vykdymui tikrinti JT įsteigė inspektorių tarnybą. Vašingtonas pasiliko sau teisę karinių sąlygų vykdymą kontroliuoti dar ir žvalgybinių lėktuvų skrydžiais. Tačiau tokiu būdu Irako diktatoriaus sudrausminti nepasisekė.

Viena vertus, gal nepakako pastangų, antra, gal ir nebuvo per didelio noro. Nors, respublikonams prezidento rinkimus pralaimėjus, Irako atžvilgiu politika gal ir nepasikeitė, tačiau Clinton išsivėlė ir karus Balkanuose, ypač Kosovo, Amerikos demesį Irakui sumažino. Tai išnaudodamas, Saddam Hussein nuo sąlygų vykdymo pradėjo tolti, ypač karinėje srityje, ir 1998 m. išdrįso net inspektorių atsikratyti. Vašingtonas ir tai irgi pažūrėjo pro pirštus. O tai buvo pirmoji ir, ko gero, pati didžiausia šio žaidimo klaida. Ir jeigu ne rugsėjo 11-osios šurpas, Irako diktatorius šandien jau gal būtų ir visų kitų sąlygų atsikratęs, o Vašingtonas būtų tapęs begėjis ji toliau tramdyti. Dabar atrodo, kad, tai klaidą supratęs JAV prezidentas sūnus George W. Bush jos ne tik nebeironi kartoti, bet ryžosi atitaisyti. Tam tikslui siekti skubiai griebėsi patarėjų „vanagų“ jam pakištą patią kraštutiniausią priemonę — karą, perša jį Amerikos sąjungininkams, net ultimatyviai grasindamas: nepriartinti, kariaujami vienas.

Sprendimas gal ir tikslus, Irako įžalią diktatorių atsikratyti kito kelio gal ir nėra, bet JAV prezidento posūkis į jį tokiu tikslumu tikrai nepasizymi. George W. Bush elgesys daugumai jo sąjun-

Laden atsišaukimas, įtaigaujantis Iraką kovoti prieš Ameriką teroru ir kitomis galiomis priemonėmis. Po šių JAV politikų, ypač po labai išmintingo Colin Powell pranešimo — demokratai jį dėl to net ir JAV prezidentus siūlo — bent jau Kinijos ir Rusijos vadovai sutiko pripažinti Hussein išsivėlimą į prieš Ameriką nukreiptus teroristinius veiksmus, bet karui pritarti kol kas dar nelinkę. Prieš karą pasisakė ir popiežius Jonas Paulius II, sutikęs oficialiai kalbėtis su Hussein pirmuoju pavaduotoju ministru Tariu Aziz. Bet Powell pranešimo įtaigautą, karui pritariančių amerikiečių skaičius net 17 nušimčių padidėjo, ir tuksantais pikto telefono skambučių jie apipylė prieš karą pasisakiusios Prancūzijos ambasadą.

Tačiau ir visų tų protestų akivaizdoje, Vašingtonas tikisi iš JT Saugumo tarybos išspausti karui pritariančią rezoliuciją, o kas bus, jeigu tai jam nepavyks. Trenks Irakui vienas? O tai būtų dar viena didelė šio žaidimo klaida. Žinoma, Amerika yra pasaulio galybė, visais atžvilgiais pralenkianti kitas valstybes. Ji ir karą prieš Iraką, tarkim — net greitai, laimės, diktatorių nušalins, bet kas, vienai likusiai, toliau? Kelerių metų okupacija, sugriauto krašto atstatymas? Demokratinės vadovybės sukūrimas gali būti taip pat sunkus kaip ir buvusioje Jugoslavijoje, nes dėl valdžios irgi keltos tautos varžysis. Šalia to, musulmonų sektų nauji teroro veiksmai Amerikoje? Kažin ar negeriau JAV prezidentas George W. Bush padarytų, silpnėsiu pasklaudydamas?

REFERENDUMAS DEL STOJIMO Į ES

Vasario 17 d. Seimo frakcijos pasisakė už tai, kad referendumas dėl stojimo į Europos Sąjungą būtų privalomas. Tuo tarpu visai nesenai Referendumo informacinės kampanijos koordinacinė taryba pasiūlė rengti dvi dienas trukusią konsultacinį referendumą, mat daugelis politikų nerimauja dėl jo baigsmės. Sociologai ragina be reikalo nesiblaškyti, nekaitaloti žaidimo taisyklę ir visas jėgas sutelkti žmonių įtikinėjimui, kad jie dalyvaus referendumu.

Paciais naujaisiais, šandien paskelbtais duomenimis, už Lietuvos narysę Europos Sąjungoje yra nusiteikę balsuoti da trečdalis gyventojų, arba beveik 64 nušimčiai. Tai kur kas daugiau negu reikia, kad referendumas laimėtų. Tačiau kiek eurošalininkų ateis balsuoti — štai kur pagrindinis klausimas.

RUSIJOS PILIEČIŲ TRANZITAS PER LIETUVĄ

Nuo šių metų liepos pirmosios Rusijos pilietis, keliaujantis traukiniu per Lietuvą į Kaliningradą sritį ar iš jos, tikriausiai turės kreiptis į bet kurią iš šešių tūkstančių Rusijoje esančių geležinkelio kasų, kur raštiškai, užpildamas tam tikrą dokumentą, paprašys leidimo supaprastintam tranzito dokumentui gauti. Tas prašymas nukels ir Lietuvos konsulinę įstaigą ir, teigiamo atsakymo atveju, po vienos ar dviejų parų keliautojas, antrąsyk atėjęs į geležinkelio kasą, gaus leidimą. Su tuo leidimu žmogus galės vykti traukiniu, o mūsų Vidaus ir Užsienio ministerijų techniniai darbuotojai, įsėdę į traukinį jau išvykimo stotyje, t.y. dirbsiantys valdymo traukinyje, jį jo pasą įklijuos supaprastinto

Žiema. Balta žemės pasaka sustingsta tyloje ir ramybėje. Kai kur, lyg pabaidytas vėjo, nurieda švelnus šnarses medžių viršūnėmis ir pasislepia už sniego kopos. Vel apimsta. Visur tylu. Tik Vištyčio P. Kriaučiūno vidurinėje mokykloje girdėti šurmuly, batų šlepsenimas, vaikiškas juokas, rimtas mokytojo žodis. Rodos, įprasta, kasdieniška ir truputį nuobodoka. Bet, deja... Nuobodziauti netenka. Tik pasizvalgykime aplinkui: čia ruošiamą dailės piešinių parodą, ten repetuoja šokių kolektyvas, audringais šūksniais palydimas krepšinio komandų susitikimas, o ten, prie paradinių durų, rikiuojasi jaunieji gamtos bičiuliai, juk baltasis badas jau beldžiasi į paukščių ir žvėrelių būstus. Ir taip kiekvieną savaitę, kiekvieną mėnesį.

O štai, kad ir šiandien. Jaunieji kraštotyrininkai, vadovaujami ilgametės nenuilstančios mokyklos mokytojos vedėjos B. Mardosaitės, susirinko į popietę „Suvalkija — mūsų žemė gimtoji“. Tai ne šiaip popietė, bet viktorina, kurios metu varžysis šeštos, septintos, aštuntos ir devintos klases komandos. Jos ir įrodys, kad ne veltui Suvalkijos vaikais vadinami, kad ne veltui — jaunųjų kraštotyrininkų vardą nešioja.

Kiekviena komanda išsirioko kapitoną, sugalvoja pavadinimą, paruošė namų darbą. Ir varda, ir užduotys, ir dainos, ir eilės — tik apie Suvalkiją, apie savą kraštą. Reikėjo atsakyti į klausimus apie įžymius žmones, gamtos,

MYLIU GIMTAJĄ SŪDUVĄ

istorijos, kultūros paminklus ir t.t. Kad viktorina nepabostų, atokvėpio valandėlėmis skamba septintos klases mergaičių atliekamos dainos (mokines ruošė mokytoja D. Landziuvienė), poetų žodžiai, įpinti į vedančiųjų E. Žemaitės ir J. Pečiulytės lūpas. O kaip gera, kai gali pasišaipyti iš savęs ir iš savo taupumo. Ir tai išgirsti tik linksmuose anekdotuose arba šmaikščiosiose istorijose (vaidinimuose) apie suvalkiečių. Viskas taip pažįstama ir sava. O jei ir nežina, tai sužinosi, juk mokyti teks ne vienerius metus, ir ne vienerius dar vaikščiosi J. Basanavičiaus, V. Kudirkos, S. Nėries, A. Vaičiūlaičio, P.

Kriaučiūno, K. Griniaus, Palaimintojo Jurgio Matulaičio ir kitų šio krašto garsių žmonių pėdomis.

Popietė artėja į pabaigą. Vertintojai apdovanojo visus, negaili švelnių žodžių, nes nėra nei vienos komandos, kuri nebūtų apgynusi savo vardo „Knygnešiuokai“, „Suvalkiečiai“, „Ažuoliukai“, „Vienaragiai“. Visiems gera, o ypač mums, mokytojams. Auga graži karta, kuri ateityje pakeis mus, dar labiau mylėdami savo kraštą, papročius, kalbą ir namus. Jie mokės ir paprastėje kaimo trobelėje įžiebtos šviesos ir vilties kibirkštelių, neleis Tėvynės istorijai, protėvių papročiams ir tradici-

joms, žmonių gyvenimams nugrimzti užmarštin.

Taip norisi išsakyti žodžius patvirtinti mūsų kraštiečio poeto P. Keidošiaus mintimis: „Mane augino ir maitino Sūdovos žemė, pagimdžiusi Lietuvai daug garsių žmonių valstybės veikėjų, mokslininkų, menininkų, poetų. Čia man prasidėjo gimtinė, tėviškė, čia man prasidėjo Lietuva. Sūnaus meile myliu gimtąją Sūdovą, lenkiuose jos darbštiems žmonėms“.

Elena Dereškevičienė
Vištyčio Petro Kriaučiūno vidurinės mokyklos mokytoja

Dail. P. Rimšos (1881–1961) tėviškos sodyba Sūdovoje — Vilkauskio raj., Pilviškių apylinkėje. Naudžiukaimė.

manipuliuojant jo sąlygomis.

„Dabar Lietuvos elitas supanikavo. Aš šitokių baimių taip jau neakcentuočiau ir pats nežinau taip nerimastinai, kaip baigsis. Tik reikia dirbti, ypatingai akcentuoti tokias pilietines iniciatyvas, kad piliečiai imtųsi tų diskusijų ir įtikinėjimų, pagaliau, už ir prieš, ir aš manau, kad visa tai bus“, — sakė Vladas Gaidys. Jam antrino „Baltijos tyrimų“ generalinė direktorė Rasa Ališauskienė.

„Mano galva, vis tiek pagrindinė problema yra kaip vykdyti patį agitacinę kampaniją, kas už ją atsakys ir kokie argumentai žmonėms bus pateikiami, kodėl reikia ateiti balsuoti. Ne kodėl reikia įstoti, nes dėl įstojimo abejojančių lyg ir yra nedaug, bet būtent kad žmonės įtikinti ateiti pareikšti savo valią. Ir nepriklausomai nuo to, ar tai bus vienos dienos referendumas, kaip buvo iki šiol, ar dviejų, vis tiek pagrindinė

problema išlieka agituoti žmones ir įtikinti, kad jie ateitų. O tas taisyklių keitimas tik įneša, ko gero, daugiau painiavos“.

Vladas Gaidys taip pat mano, kad referendumo organizatoriai turėtų pagalvoti, ar nereiktų peržiūrėti rinkėjų sąrašo, kuriame, ko gero, yra daug šiuo metu užsienyje gyvenančių asmenų, taip pat galbūt vertėtų pagalvoti apie rinkimų apygardų sumaziniimą, kad kaimo gyventojams būtų arčiau ir patogiau atvykti į balsavimą. Be to, anot Gaidžio, populiariausi šalies vadovai — Pakšas, Adamkus ir Brazauskas — turi labai aiškiai kviesti žmones į referendumą ir raginti balsuoti už narysę Europos Sąjungoje. O valdžios gudravimai su referendumu įstatymu nieko gero neduos, — pridūrė sociologas.

Rimgaudas Geleževičius
Laisvosios Europos radijui ir „Draugui“ iš Vilniaus

ningrado tranzito problemas sprendimu. Anot Seimo užsienio reikalų komiteto nario Jono Čekuolio:

„Rusijos pusė prisiėmė dėl Lietuvos Rusijos readmisijos sutarties, dėl Lietuvos Rusijos sienos sutarties ratifikavimo, dėl leidimo steigti Lietuvos konsulatą Sovietų Sąjungoje, dėl palankių Lietuvos piliečiams kelionių režimo į Rusiją, tai dar yra daug daug svarstytinų klausimų ir panašų į tai, kad turime... Lietuvos pusė, ta iniciatyvą, pusę, kuri ragintų derybų pokalbį partnerius vykdyti laiku ir tinkamai savo prisimintus įsipareigojimus“.

Be to, Rusijoje nuolat vyksta įvairūs protesto veiksmai prieš griežtėjančią Kaliningrado tranzito tvarką. Neseniai Maskvoje buvo įvykdytas tikras vandalizmo aktas — i Lietuvos ambasados pastatą buvo mesti penki buteliai su skystiu, kuris aptaškė pastato

sienas, mūsų valstybės vėliavą ir herbą. Štai trumpas Dariaus Jurgelevičiaus komentaras: „Paskutiniu metu padidėjo piketai ir kitokios protesto akcijos prieš tranzito tvarką, mūsų suverenią teisę nustatyti tą tvarką, kurią valstybė skaito reikalinga tranzitui vykdyti piliečiams, kokios valstybės jie bebūtų. Ir mes tikėtumės, kad Rusijos Federacijos oficialios institucijos imsis būtinų priemonių tam, kad šitokie visokie vandalizmo aktai nebūtų priežastimi, nebūtų pagrindu mūsų gerbiams kaimyniniams santykiams pablogėti arba šiek tiek pasikeisti į blogąją pusę“.

Lietuvos ambasada įteikė notą Rusijos užsienio reikalų ministerijai, prašydama užtikrinti diplomatų ir jų šeimų narių saugumą.

Rimgaudas Geleževičius
Laisvosios Europos radijui ir „Draugui“ iš Vilniaus

Amerikiečiai dėkoja „Vilniaus dešimtukui“ už solidarumą prieš Irako diktatorių

Atkelta iš 1 psl.

Vasario pradžioje septynias pakviestas į NATO valstybes ir tris kandidatus vienijanti vadinamoji „Vilniaus grupė“ pasiskelbė pareiškimą, raginantį Jungtinių Tautų Saugumo Tarybą priversti Iraką nusiginkluoti.

Amerika tai įvertino kaip draugišką sąjungininkų ženklą jos nuostatai dėl Irako diktatoriaus nuginklavimo, kuri yra ryžtingesnė, nei kai kurių Europos Sąjungos „sunkiasvorių“.

„Economist“: Lietuva ateityje vaidins pirmąjį vaidmenį regione

Atkelta iš 1 psl.

Pasak EUI, nepaisant gerų ekonomikos rodiklių, Lietuva dažniausiai būdavo mažesnes ekonomikas turinčių Latvijos ir ypač Estijos, kuri pirmoji iš Baltijos valstybių pradėjo rimtas ekonomikos reformas, šešelyje. Tačiau ateityje Latvijos ir Estijos ekonomikų padėtis gali tapti sudėtingesnė.

Lietuva aplenkė savo kaimynus ir pagal bendrojo vidaus produkto (BVP) augimo tempus. Pernai Lietuvos BVP, iš ankstiniais duomenimis, padidėjo 5,9 proc., tuo tarpu Latvijos ekonomika pernai augo maždaug 4,8-5,0 proc., o Estijos – 5,7 procento.

Be to, nepaisant nepalankių reikišnių aplinkinėse rinkose, Lietuvos ekonomikos augimas neturėtų smarkiai sulėtėti ir per artimiausius dvejus metus jis vidutiniškai sieks po 5 procentus. Akivaizdu, jog, nepaisant nepalankių išorinių sąlygų, didžiausią Baltijos valstybės ekonomiką turinti Lietuva pradeda išnaudoti turimas galimybes, teigia EIU.

Į Lietuvą sugrįžo dalis nužudyto kunigo R. Mikutavičiaus kolekcijos

Atkelta iš 1 psl.

Be paveikslų, vokiečiai Lietuvos pareigūnams kaip įkaltį perdavė 28,000 JAV dolerių, už kuriuos tariamas vertelga įsigijo meno kūrinius. Taip pat perduoti garso ir vaizdo įrašai, kuriuose įrašytos derybų dėl meno vertybių pardavimo ir kiti daiktiniai nusikaltimo įrodymai.

Pasak R. Tilindžio, parvežtieji paveikslai bus perduoti žinovams, paskui atiduoti R. Mikutavičiaus turto paveldėtojai seseriai Liucijai Kolaitienei.

Kunigas R. Mikutavičius 1998 m. birželio 31-osios vakarą buvo išvilios iš savo namų, nuvežtas prie Nemuno, suvy-

— Vokietijos ir Prancūzijos.

„Vilniaus dešimtukui“ ir kitų Vidurio Europos valstybių moralinė parama JAV ypač smarkiai suerzino Prancūziją, kurios prezidentas Jacques Chirac pavadino šias būsimąsias ES nares „nelabai gerai išauklėtomis“ ir pareiškė, kad jos „praleido gerą progą patykti“.

JAV nuostatą parėmusios Didžiosios Britanijos premjeras Tony Blair ta proga replikavo, kad tai Prancūzijos prezidentas „praleido progą patykti“.

dejo 5,9 proc., tuo tarpu Latvijos ekonomika pernai augo maždaug 4,8-5,0 proc., o Estijos – 5,7 procento.

Be to, nepaisant nepalankių reikišnių aplinkinėse rinkose, Lietuvos ekonomikos augimas neturėtų smarkiai sulėtėti ir per artimiausius dvejus metus jis vidutiniškai sieks po 5 procentus. Akivaizdu, jog, nepaisant nepalankių išorinių sąlygų, didžiausią Baltijos valstybės ekonomiką turinti Lietuva pradeda išnaudoti turimas galimybes, teigia EIU.

dejo 5,9 proc., tuo tarpu Latvijos ekonomika pernai augo maždaug 4,8-5,0 proc., o Estijos – 5,7 procento.

Be to, nepaisant nepalankių reikišnių aplinkinėse rinkose, Lietuvos ekonomikos augimas neturėtų smarkiai sulėtėti ir per artimiausius dvejus metus jis vidutiniškai sieks po 5 procentus. Akivaizdu, jog, nepaisant nepalankių išorinių sąlygų, didžiausią Baltijos valstybės ekonomiką turinti Lietuva pradeda išnaudoti turimas galimybes, teigia EIU.

dejo 5,9 proc., tuo tarpu Latvijos ekonomika pernai augo maždaug 4,8-5,0 proc., o Estijos – 5,7 procento.

Be to, nepaisant nepalankių reikišnių aplinkinėse rinkose, Lietuvos ekonomikos augimas neturėtų smarkiai sulėtėti ir per artimiausius dvejus metus jis vidutiniškai sieks po 5 procentus. Akivaizdu, jog, nepaisant nepalankių išorinių sąlygų, didžiausią Baltijos valstybės ekonomiką turinti Lietuva pradeda išnaudoti turimas galimybes, teigia EIU.

JAV kaltinimai dėl aukšto „piratavimo“ lygio — neteisingi

Atkelta iš 1 psl.

autoritų teises ginančius įstatymus ir griežčiau kontroliuoti optinių diskų gamybą.

IIPA teigimu, Lietuvoje, palyginti su kitais regionais, „piratavimo“ lygis yra aukščiausias, o valstybė tapo svarbiu nelegalių Rusijos ir Baltarusijos kompaktinių diskų persikirstymo punktu jų kelyje į Skandinavijos, Rytų bei Vakarų Europos valstybes.

Išankstiniais duomenimis, prekybos nuostoliai dėl „piratavimo“ Lietuvoje pernai siekė 16,9 mln. dolerių.

Lietuvos muzikos industrijos asociacijos prezidentas Kęstutis Pukas tvirtino, jog užsienio atliekų muzikos piratavimo lygis siekia apie 60 proc., rusiškų — apie 40 proc., o lietuviškų — mažiau kaip 10 procentų.

Lietuvos autorių teisių gynimo asociacijos agentūros

(LATGA-A) išrašų direktijos vadovė Inga Giedrienė teigė, jog gamintojų bei didžiųjų prekybos tinklų duomenimis, Lietuvoje legaliai parduota apie 2,3 mln. kompaktinių diskų ir kasetių su muzikos įrašais, arba 0,76 laikmenos vienetų gyventojui.

I. Giedrienės teigimu, darant prielaidą, kad vienas Lietuvos gyventojas per metus išgyja dvi laikmenos su muzikos įrašais (Suomijoje išgyjamos trys laikmenos), piratavimo lygis Lietuvoje siekia apie 62 procentus.

Tuo tarpu didžiosioms užsienio išrašų firmoms atstovaujančios Fonogramų gamintojų ir platintojų asociacijos, pateikusi duomenis IIPA, direktorė Irena Ališauskienė teigė, jog ataskaitoje nurodytas neabsoliutus piratavimo lygis, o JAV gamintojų nuostolių Lietuvoje dėl piratavimo lygis.

Ženevoje steigiamas Lietuvos generalinis konsulas

Atkelta iš 1 psl.

vadovas Gedminas Šiaudvytis.

Iki šiol Lietuvai Šveicarijoje atstovavo Lietuvos ambasada Romoje, kuri tai darys ir toliau.

Tačiau Ženevoje veikia Lietuvos nuolatinė misija Jungtinių Tautų skyriuje, kurioje dir-

bantis Erikas Petrikas taip pat ejo ir konsulo Šveicarijoje pareigas. Dabar jis taps Lietuvos generaliniu konsulu.

Lietuvos generalinis konsulas dirbs tose pačiose patalpose, kaip ir Lietuvos nuolatinė misija Jungtinių Tautų skyriuje. Ženevoje. (BNS)

TARP MŪSŲ KALBANT

NUO „GAZIETOS LIETUVISKOS“ IKI „INFO TILTO“

Vargu, ar kas nors iš mūsų sugebėtų išvardinti visus mūsų gyvenamajame krašte leistus lietuviškus laikraščius. Yra žinoma, kad 1879 m. rugpjūčio 16 d. New Yorke pasirodė pirmasis Amerikos lietuvių laikraštis, pavadintas „Gazietą Lietuvišką“ (Rasztas pszwęstas dėl Lietuwninkų Amerikoje). Šį periodinį laikraštį leido ir redagavo Mykolas Tvarauskas. Jis, deja, neilgai gyvavo. Tokio pat likimo susilaukė to paties leidojo-redaktoriaus 1891 m. atgaivintas nauju pavadinimu laikraštis. Šisai vadinosi „New Yorko Gazietą Lietuvišką“.

Šių metų vasario 7 d. Čikagoje pasirodė pirmoji naujausio Amerikos lietuvių laikraščio (savaitraščio) laida — „Info Tiltas“. „Gazietą Lietuvišką“ ir „Info Tiltas“ yra nepalyginami nei formatu, nei turiniu, nei spaudos technika. Nenuostabu, juos skiria daugiau negu šimto metų laikotarpis. Kai kurie mūsų laikraščio leidiniai rašoma: „Mūsų leidinys gimė kaip toji dainoj — „nei per anksti, nei per vėlai — pačiu laiku...“ tebūna jis ankstyvojo pavaros vytyrų, stuksenantis į Jūsų namus, žadinantis sielą, kviečiantis kiekvieną ketvirtadienį pasiklausyti savo „gimiesių...“ Straipsnių pabaigoje teigiama, jog leidinys yra nemokamas, o prenumeratorius jį pasiekia pašto pirmąją klase. Laikraščio metrikioje

laukiant, nesulaukiant „Tėvynės“ ir „Sandaros“ laikraščių laidų pasirodymo.

Beje „Darbininkas“ vėl atgijo. Tų patių leidejų leidžiamas laikraštis jau kitaip atrodo. Dabartinis „Darbininkas“ tik vieną kartą per mėnesį, gerokai mažesniu formatu išleidžiamas. O Kanados lietuvių tenkinasi Toronte (Missisgaugoje) leidžiamu „Tėviškes žiburių“ savaitraščiu.

Mūsų gyvenamajame krašte (JAV ir Kanadoje) buvo lemta pasirodyti daugybei įvairiausių laikraščių. Deja, ne visiems pavyko išsilaikyti. Tokio pat likimo galima tikėtis ir ateityje. Tikriausiai anksčiau ar vėliau užsidarys ne vienas dabar mūsų skaitomas laikraštis, o jų vietoje atsirastų nauji leidiniai. Vis dėlto reiktų manyti, kad mūsų laikraščiai (JAV ir Kanados lietuvių) dar ilgai galės skaityti lietuviškais laikraščiais vadinamus leidinius.

„Info Tiltas“ pirmosios laidos išanginiame straipsnyje rašoma: „Mūsų leidinys gimė kaip toji dainoj — „nei per anksti, nei per vėlai — pačiu laiku...“ tebūna jis ankstyvojo pavaros vytyrų, stuksenantis į Jūsų namus, žadinantis sielą, kviečiantis kiekvieną ketvirtadienį pasiklausyti savo „gimiesių...“ Straipsnių pabaigoje teigiama, jog leidinys yra nemokamas, o prenumeratorius jį pasiekia pašto pirmąją klase. Laikraščio metrikioje

BENAMIAI GYVŪNAI UKRAINOJE

Ukrainos gyvūnų globos draugijos susirūpinusios benamių gyvūnų likimu. Nuogastaujama, kad su benamiais gyvūnais žiauriai elgiamasi, šios problemos neapibrėžia jokie įstatymai.

Ukrainos valdžia atmeta gyvūnų globos draugijos kaltinimus, esą šalyje žiauriai elgiamasi su benamiais gyvūnais. Pasak pareigūnų, siekiama išvalyti šalį nuo benamių gyvūnų, kurie tik platina ligas, o neretai ir užpildinėja žmones.

Lvove įsikūrusios Vakarų Ukrainos gyvūnų globos draugijos pirmininkas Andrejus Kurachas teigia:

— Pinigų stygiaus ir įstatymų bazės problemos kaip tik ir atveda į tokią būklę, kurioje šiandien atsידūrę Lvovas, o ir visa Ukraina. Pas mus nėra kur priglobti benamių gyvūnų, visi beglobiai gyvūneliai galą gauna perdurbimo įmonėse.

Kijeve veikiančios Ukrainos gyvūnų globos draugijos pirmininkė Tamara Tarnavskaja sakė, kad sostinės savivaldybė yra įkūrusi specialią organizaciją, pavadintą Gyvūnų mieste, kuri ir rūpinasi benamių šunų gaudymu. Pasak Tarnavskos, Kijevo šunų gaudžiai yra labai žiaurūs. Vaikydami papildomo cento, šunų gaudžiai gyviems šunims lupa kailį, toks kailis labiau vertinamas, yra kokybiškesnis. Juodojoje rinkoje vertinami ir šuns taukai, nemažai ukrainiečių mano, jog tai puikus vaistas nuo džiovis. Trys litrai šuns tau-

kų kainuoja apie šimtą dolerių.

Pernai spalį Kijevo gyvūnų globos draugija su keilais buvusiais šunų gaudžiais nacionalinei televizijai parengė laidą apie šunų gaudynes Ukrainos sostinėje. Pasirodo, šunų gaudžiai naudoja pavojingus nuodus, gyvūnų miršta lėtai, skausmuose. Filmavimui buvo panaudamos paslėptos kameros. Laidą sulaukė plataus atgarsio, tačiau padėtis nepasikeitė.

— Panaudojus nuodus, gyvūnas, panašiai kaip ir žmogus, paralyžuojamas, tačiau lieka sąmoningas ir miršta tik po penkiolikos minučių agonijos, — sako Tarnavskaja. — Šunų gaudys gali sugauti šunį, tačiau gyvūnas miršta baisiose kanciose.

Kijevo savivaldybės šunų gaudžių tarnyba teigia, ne-naudojanti tokių nuodų ar žiauriai besielgianti su gyvūnais. Bendrovės „Gyvūnų mieste“ direktoriaus pavaduotojas Valerijus Budko sakė, kad nuodus „dietilena“ Ukrainoje leidžiama naudoti, tačiau jų bendrovė pasirenka kitus, kurie ne tokie skausmingi. Pasak Budko, šunes, kurie laikomi pavojingais nužudomi pirmiausia. Kiti — po dešimties dienų, jeigu per tą laiką neatsiranda šuns savininkai. Pareigūnas tikino, kad šunų gaudžių tarnyba atlieka svarbų darbą, nes valkataujančių šunų Ukrainoje vis gausėja.

Prancūzijoje įsikūrus Brigite Bardo fondas rūpinasi gyvūnų teisių apsauga visame pasaulyje. Fondo atstovė Salema Sisler teigia, kad beglobių gyvūnų padėtis Ukrainoje tokia pat bloga, kaip ir daugelyje šio regiono šalių. Sisler sakė prieš keletą metų specialiai domėjusis padėtimi Rumunijoje. Ten šunų gaudžiai šunis užmuša elektra, elgiamasi labai žiauriai.

Parengė Gintaras Aleknonis
Laisvosios Europos radijas

pažymėta, kad prenumeratoriams teks mokėti 60 centų už kiekvieną laikraščio persiuntimą. Kitoje vietoje parašyta: „Mūsų laikraštis laukia Jūsų visose lietuviškose parduotuvėse“. Turimomis žiniomis, dar ne visose lietuvių parduotuvėse užtikamas šis, nemokamai dalinamas, savaitraštis.

Tiesą pasakius, nemokamai platinamas, lietuvių kalba leidžiamas laikraštis yra savotiška naujiena. Žinia, Čikagos mieste, o taip pat kitose vietovėse yra daug anglų, rusų, žydų, lenkų ir kitomis kalbomis leidžiamų, veltui dalinamų laikraščių. Tokio pobūdžio laikraščių leidimo išlaidas dengia ir kitas pinigines pajamas užtikrina komerciniai skelbimai. Nemažai skelbimų yra ir „Info Tilt“ puslapiuose. Tačiau tenka abejojti, ar „Info Tilt“ laidose matomi komerciniai skelbimai galėtų padengti susidarancias pinigines išlaidas.

Kun. P. P. Činikas, MIC, čia gimis lietuvių žurnalistas, „Draugo“ dienraščio 1959 m. gegužės 23 d. laidoje rašė: „Mūsų visuomenė turėtų didžiulius, kad turi taip daug laikraščių, nors jų išlaikymas yra labai brangus“. Tenka manyti, kad naujoji („Info Tilt“) laikraščio leidimo neaplenks didelių išlaidų našta. Ak, atviriau kalbant, ateitis išryškina „Info Tilt“, o taip pat ir kitų mūsų laikraščių likimą.

Petras Petrutis

TAI IDOMU

VENECIJA APSAUGOS SAVO GAMINIUS

Venecijos miestas (Italijoje) pasižymi ne tik savo kanalais, gondolomis, senove, turizmu, bet ir įvairiais, tik tai vietovei būdingais, gaminiiais — daugiausia iš stiklo. Tačiau pastaraisiais dešimtmečiais rinkose vis daugiau atsiranda pigių reprodukcijų, nieko bendra neturinčių su Venecija, tik mėginančių pasipelninti iš jos vardo. Kad apsaugotų savo gaminius, Venecijos miesto savivaldybė nutarė kiekvieną daiktą, pagamintą Venecijoje, pažymėti savotišku ženklu: tamsiai raudona liuto galva, iš kurios vienos ausies nusi-tiesia sparnas. Tikima, kad šis ženklas, užspaus tas ant visų Venecijos gaminių, apsaugos miesto įvaizdį ir sustabdys įvairius vertelgas, nelegaliai pasinaudojančius Venecijos vardu. NYT

VYRESNIŲ ŽMONIŲ „PRIEAGULIS“

Tarp 2000 ir 2030 m. vyresnio amžiaus žmonių skaičius JAV-se gerokai pagausės ir gali pasiekti net 71 mln., kai tuo tarpu 2000 m. jų buvo 35 mln. Sveikatos apsaugos įstaigos teigia, kad žmonės apskritai dabar ilgiau gyvena, be to, iki to laiko pensininkų amžiaus sulauks ir po Antrojo pasaulinio karo gimę asmenys. NYT

DRAUGAS, 2003 m. vasario 21 d., penktadienis

7

NEKILNOJAMASIS TURAS

Century 21
New Vision
Bus.: 708-361-0800
Voice Mail: 773-854-7820
Fax: 708-361-9618
DANUTĖ MAYER
Jei norite parduoti ar pirkti namus mieste ar priemiestiuose, kreipkitės į DANUTĖ MAYER. Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja nuo 1986 m. Nuosavybių įkainavimas veltui.

GREIT PARDUODA

Landmark properties
Bus. 773-229-8761
Res. 708-425-7160
Mobil 773-590-0205
Pager 630-314-4330

RIMAS STANKUS

• Čikagoje ar priemiestiuose
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Tarpininkauja gaunant paskolą
• Pensininkams nuolaida

SIŪLO DARBA

Live-in 5-6 days NANY positions available. Must have English, cleaning & childcare experience.
Tel. 847-910-2772.

Puiki galimybė užsidirbti.

Sokiai.
Tel. 312-388-2582, SERRY.

Reikalingi darbuotojai parduotuvėse valymui TN ir IN valstyjose. Pageidautina vyrai. Atlyginimas nuo \$1.500 iki \$1.800. Tel. 901-218-7481.

Caregivers needed in Wisconsin.

English, social security, references. Some experience necessary. Driver's licence helpful. Call Home Care @ 262-657-8467.

IŠNUOMOJA

Išnuomojami 1-2 mieg. „condo“
Oak Lawn ir Willowbrook su baseinais. Šalia greitkeliai.
Reikalingas „security deposit“.
Tel. 708-289-8577, 708-423-4761.

Woodridge išnuomojami 1-2 mieg., naujai suremontuoti butai. Žiemos kainos \$581-\$682. Tel. 630-910-0644, Jana.

PASLAUGOS

Dainos ir akordeono muzika per Jūsų šventes.
VLADAS SALTONAS
Mokau vaikus groti akordeonu.
Tel. 773-737-8687.

A & S 24 HRS. 7 DAYS
773-531-1833
312-371-1837
FREE ESTIMATE
Apsidomio ir šaldymo sistemų visapusiškas aptarnavimas ir instaliacija
Vandens šildytuvai
Kamrai
Garnai boileriai
Centrinė šaldymo sistema

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukse S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. 708-424-8654, 773-581-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI-PATAISYMAI.
Turis Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiestyje. Dirbu greitai. garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313.
KLAUDIUS PUMPUTIS

STATE FARM
INSURANCE
Like a good neighbor, State Farm is there.®
State Farm Insurance Companies • Home Offices: Bloomington, Illinois

Dėl draudimo skambink man

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Tel. 708-424-8654
773-581-8654

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS

ĮVAIRŲSĮVAIRŲS***ĮVAIRŲS

* Patyręs, tvirtu sudėjimo vyras, senų ir ligotų žmonių prižiūrėtojas, ieško pastovaus darbo su gyvenimu. Susikalba angliškai, valdžia automobilį, turi geras rekomendacijas. Tel. 773-531-2382.

* Ieško bet kokio darbo. Kalba lietuviškai, rusiškai, lenkiškai, truputį angliai. 773-581-4074
* Moteris ieško darbo šeštadieniais ir sekmadieniais iki pietų. Tel. 708-220-3202, palikti žinutę.

INTERNATIONAL TRAVEL AND CRUISE CONSULTANTS
Patikimas, profesionalus aptarnavimas visais kelių reikalais
* Dainų šventė Lietuvoje — NAUJA PROGRAMA
* Specializuotos (custom) kelionės nuo 2 iki 20 žmonių
* Jūsų patogumui, raštinė Lietuvoje
* Avia bilietai — vietiniai, tarptautiniai, iš Lietuvos bei į Lietuvą
* Atostogų pasiūlymai ir užsakymai
* KALEDINIŲ MŪGIŲ KRUIZAS upėmis Vokietijoje ir Austrijoje — GRUODŽIO 6, 2003
* KARIBŲ KRUIZAS — PRINCESS CRUISE LINES — VASARIO 29, 2004
ESAME AKREDITUOTI KRUIZŲ BEI KARIBŲ SPECIALISTAI
9525 S. 79th Avenue
Suite 207
Hickory Hills, IL 60457
Phone: (708) 430-7272
(800) 462-2584
E-mail: gtchicago@yahoo.com
ASTA
International Airlines Travel Agent Network

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, President

Patarnaujam Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 95 Metus.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Paskutinį vasario sekmadienį, vasario 23 d., t. jezuitų koplyčioje, 2345 W. 56th Str., tel. 773-737-8400, šv. Mišios ne tik 10 val. r., bet ir 12 val. — vaikams ir jų tėveliams. Kovo 1 d., šeštadienį, koplyčioje rožinys ir Mišios po pietų, 4 val. Pamaldoms vadovaus kun. Kęstutis Trimakas. T. jezuitai kviečia kuo gaušiau dalyvauti.

Šį sekmadienį, vasario 23 d., Brighton Park šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos koncertuos dainininkas iš Lietuvos Algirdas Motūza. Jis giesd 10:30 val. r. Mišių metu, o po Mišių atliks koncertą parapijos mokyklos salėje (4420 S. Fairfield Ave, įėjimas iš kiemo). Po koncerto bus vaišės.

Beverly Shores, IN, Lietuvių klubas kovo 9 d., sekmadienį, ruošia Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios paminėjimą, tuoj po 1 val. p.p. Mišių šv. Onos bažnyčioje, Beverly Shores. Mišias aukos kun. Rimvydas Adomavičius, vargonais gros muz. Vytautas Gutauskas. Pagrindinė šventės kalbėtoja — LR garbės konsulė Ohio ir Kentucky valstijoms Ingrida Bublėnė, Beverly Shores Lietuvių klubas ir Union Pier draugija širdingai kviečia visus gausiai dalyvauti.

Tautinių šokių grupės „Grandis“ suaktyvins pokylis ruošiamas vasario 28 d., penktadienį, 7:30 val. vak., Willowbrook sales „Bunkeryje“. Vietas užsisakyti galima tel. 708-839-9844.

Kovo 1 d., šeštadienį, 7 val. vak., visi kviečiami į Lietuvių operos organizuojamą Užgavėnių kaukių balių Jaunimo centre. Originaliausias kaukės, šokių konkurso nugalėtojai ir kiti bus vertinami prizais. Žadama gera muzika (brolių Švabų), švediškas stalas... Bilietus galima įsigyti „Atlantoje“, „Transpak“, Jaunimo centre veikiančioje parodotuvėje „Lietuvėlė“.

Lietuvių opera praneša, kad jau galima įsigyti bilietus į šįmetinį G. Verdi „Kaukių balius“ operos spektaklį „Seklyčioje“, 2711 W. 71st Str, Chicago, IL 60629. Šiokiadieniais bilietai parduodami nuo 9 val. r. iki 4 val. p.p., šeštadieniais nuo 10 v. r. iki 2 v. p.p. Bilietus galima įsigyti ir paštu, įdedant adresuotą su pašto ženklų vokelį. Paštu užsakymus siųsti: Lithuanian Opera Co., Inc., 3222 W. 66th Place, Chicago, IL 60629. Daugiau informacijos suteiks valdybos pirm. Vaclovas Momkus tel. 773-925-6193.

Marquette Parko Lietuvių namų savininkų draugija maloniai kviečia visus apylinkės savininkus ir gyventojus į susirinkimą penktadienį, vasario 21 d., 6:30 val. vak., šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje, 6820 S. Washtenaw. Bus pranešimas apie vykdomus pakeitimus organizacijoje. Kandidatai į 15-tos ir 18-os apylinkės seniūnus pakviesti dalyvauti susirinkime. Bus ir vaišės.

Administracija praneša, kad dar yra 62 „Draugo“ skaitytiniai, kurių prenumerata baigėsi 2002 m. gruodžio mėnesį. Jeigu jie nedelsiant neatsiųs prenumeratos mokescio, dienraščio siuntimas bus sustabdytas. Pasiziūrėkite į gaunamo dienraščio pirmą puslapį: jo viršuje (dešinėje) yra jūsų adresas ir data, kada prenumerata baigiasi. Jeigu dėl kokios priežasties negavote paraginimo susimokėti, patys tu pasirūpinkite. Prenumeratos kainos randamos antrojo puslapio viršuje, dešiniajame kampelyje.

Neda Augutienė, St. Pete Beach, FL, parėmė „Draugą“ 50 dol. auka. Ačiū!

Marija Bajorūnienė, Pompano Beach, FL, atnaujindama „Draugą“ prenumeratą, pridėjo 100 dol. auką. Širdingai dėkojame!

PASKUTINIS SUSIRINKIMAS

East Chicago Lietuvių medžiotojų ir meškeriojų klubas, įsisteigęs 1969 metais, gražiai ir darniai veikė iki 1998 metų. Tais metais Gary mieste buvusi šv. Kazimiero lietuvių bažnyčia užsidarė, tuo pačiu ir salė, kurioje vykdavo klubo susirinkimai. Lietuvių Bendruomenės suruošti Vasario 16-tos minėjimai su įdomiais paskaitininkais ir dažniausiai dalyvaujant miestui, bet kiti įvairūs lietuvių susirinkimai. Netekus patogios salės, visa lietuviška veikla buvo nutraukta.

2002 m. rugpjūčio 25 d. East Chicago Lietuvių medžiotojų ir meškeriojų klubo valdyba bei revizijos komisija turėjo posėdį, dalyvaujant R. Pečiuliui, B. Tampuskienei, O. Tuskiew, J. Neverauskui, V. Ruzgai, V. Markevičiui, kuriame buvo aptarta esama klubo veikla ir padaryta revizija. Klubas kasoje rasta 4,131.05 dol.

Nuspręsta sušaukti visuotinę narių susirinkimą su pasiūlymu likviduoti klubą ir esamus pinigus išdalinti pelno nesiekiančioms lietuviškomis organizacijoms. Klubas nariams iki 1997-tų metų sąrašo išsiuntinėti šaukimus susirinkimui, kuris įvyks spalio 26-tą d. Alexander Stake and Seafood House, Highland, IN, neišskiriant ir narių žmonių, o

išlaidos padengiamos iš klubo kasos.

Susirinkimo pravedimui pasiūlytas V. Markevičius sekretoriauti pakvietė V. Ruzgą. Susirinkimą pradedant, buvo paprašyta pagerbti mirusius klubo narius. Susirinkime dalyvavo 27 nariai. Paminėjus esamą klubo situaciją ir prašius balsuoti už klubo likvidavimą, už balsavo 18 narių, susilaikė — 9. Nutarta klubą likviduoti.

Paprašyta narių pasiūlyti pelno nesiekiančias lietuviškas organizacijas, kurioms reikia aukų. Sumokėjus susirinkimo išlaidas 1,014.05 dol. ir pašto išlaidas 20 dol., likusieji 3,097 dol. buvo išdalinti po lygų skaičių siūlytoms organizacijoms: „Saulutė“ 400 dol., „Vaiko vartai ir mokslo“ — 400 dol., „Vaikų viltis“ — 400 dol., Partizanams — 400 dol., „Lietuvių balsai“ — 400 dol., BAL-Fui — 400 dol., „Draugui“ — 400 dol., iš viso 2,800 dol. Likusieji 297 dol. padalinti: Lietuvių operai — 150 dol., už mirusius klubo narius šv. Mišios užpirtos Jaunimo centro koplyčioje 75 dol., Mišios Lemonto bažnyčioje 72 dol.

Bendra suma — 3,097 dol. Ir taip baigėsi darnaus klubo gyvavimas paskutiniame susirinkime.

Vytautas Markevičius

Lietuvos trispalvė, prie Cicero savivaldybės rūmų pakelta vasario 13 d., plevėsavo visą savaitę, primindama ir lietuviams, ir nelietuviams, kad vasario 16 d. Lietuva paminėjo savo Nepriklausomybės šventę.

SVEČIAI LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS MINĖJIME

EDVARDAS ŠULAITIS

Vasario 16 d. šv. Antano parapijos salėje Cicero pravestas Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas sutraukė daug svarbių svečių iš lietuviško ir amerikietiško pasaulio. Svarbiausieji jų buvo: Lietuvos ambasadorius Vašingtone Vygaudas Ušackas ir Cicero miesto prezidentas (meras) Ramiro Gonzalez.

Visi šie svečiai to sekmadienio ryte susirinko į šv. Antano parapijos bažnyčią, kur kun. dr. K. Trimakas aukojo šv. Mišias, skirtas šiam minėjimui. Jis pasakė ir prasmingą pamokslą, kuriame supažindino su Sibiro tremtiniais, jaunos merginos Adelės Dirsytės tremtinių maldaknyge, paženklinata 1953 m. vasario 16 d. data. Ši maldaknygė apkelio ne tik Sibiro platybes, ten kur buvo lietuvių, bet ir pasiekė Ameriką, ir čia išspausdinta, padarė didelį įspūdį mūsų tautiečiams. Pamokslininkas nurodė, kad tokie žmonės, kaip Dirsytė ir kiti, prisidėjo prie Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo ir jų darbais reiktų sekti.

Pamaldų metu gražiai giedoj vis geriau skambantis lietuvių bažnytinis choras, kurio giesmės ypatingai pajauirina sol. Genovaitės Bigenytės solo atlikti kūrinius. Tikintieji, o jų šį kartą buvo gana daug, džiaugėsi tikrai puikia atmosfera, kokia jau senokai buvo jaučiama šioje, lietuvių pinigais pastatytoje, šventovėje. Beje, šios šventės proga prie bažnyčios ilgesnį laiką plevėsavo lietuviška trispalvė (ji su

atitinkamomis iškilmėmis buvo iškelta ir prie Cicero miesto savivaldybės rūmų vasario 13 d.).

Pagrindinis kalbėtojas V. Ušackas

Po pamaldų, susirinkus į parapijos salę, minėjimo dalyviai turėjo progą susipažinti su svečiais, kurių šį kartą buvo tikrai daug. Tačiau pats žymiausias jų čia buvo Lietuvos ambasadorius JAV ir Meksikai V. Ušackas.

Jį čia minėjimo dalyviams pristatė Lietuvių Bendruomenės tarybos pirm. Regina Narušienė, suminėdama šio, dar jauno vyro, nuopelnus Lietuvai bei lietuviams.

V. Ušackas pažymėjo, kad

Sol. Genovaitė Bigenytė susirinkusius į Vasario 16-osios šventę šv. Antano parapijos mokyklos salėje, žavejo savo dainomis.

LR ambasadorius Vygaudas Ušackas (kairėje) ir LR konsulato atstovas Ramūnas Astrauskas Vasario 16-osios šventėje Cicero, IL.

Cicero miesto tarybos personalas su prez. Ramiro Gonzalez (pirmoje eil. viduryje) po Lietuvos trispalvės pakelimo prie miesto rotušės vasario 13 d. Visos nuotraukos E. Šulaičio

Kun. Kęstutis Trimakas skaito invokaciją vasario 13 d., Lietuvos trispalvės pakelimo prie Cicero miesto savivaldybės rūmų proga.

Cicero lietuvių telkinyje lankosi pirmą kartą, nors apie ciceriečius lietuvius yra nemažai gerų žodžių girdėjęs, dekojo visiems, kurie darbavosi Lietuvos naudai. Tačiau kalbėtojas priminė, kad dabar dar ne laikas atsipalaiduoti, nes prieš akis dar daug svarbių darbų. „Reikia išlaikyti tamprius ryšius tarp JAV ir Lietuvos“, — skatino ambasadorius.

Svečias iš Vašingtono sakė, kad reikia stengtis Lietuvą sustiprinti ekonomiškai, o tai, jo nuomone, galima pasiekti, skatinant turizmą, raginant amerikiečius važiuoti atostogauti į Lietuvą. Kalbėtojas teigė, kad amerikiečius galima sudominti Lietuvos grožiu,

gamtą. Kadangi minėjime dalyvavo amerikiečių ambasadorius, o taip pat ir kiti lietuviai kalbėtojai savo mintis reiškė abiem kalbomis.

Šventės rengėjų vardu kalbėjo LB Cicero apyl. valdybos pirm. Mindaugas Baukus ir ALTO Cicero skyriaus pirm. Stasys Dubauskas. Kun. dr. K. Trimakas perskaitė invokaciją, o programos vedėja Aldona Zailskaitė — Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo aktą.

Iš lietuvių čia buvo pristatyti ir kiti svečiai: LB Vidurio Vakarų apyg. pirm. Birutė Vindašienė, ALTO pirm. adv. Saulius Kuprys, JAV LB tarybos narys dr. Petras Kisielius, JAV LB Kultūros tarybos pirm. Marija Remienė ir kt. Kai kurie jų taip pat pasidalino mintimis su klausytojais.

Netrūko ir žymiųjų amerikiečių

Šį kartą į lietuvių tarpą atvyko ir daug amerikiečių svečių — beveik visi Cicero miesto valdybos nariai su pačiu prezidentu Ramiro Gonzalez. Čia buvo ir naujai į Cicero miesto policijos vadovą postą paskirtasis Wayne Johnson.

Ilgametis lietuvių draugas, seniausias Cicero miesto valdybos narys, John Kosciolko perskaitė Cicero rezoliuciją — proklamaciją, kurioje, miesto gyventojai yra raginami tinkamai paminėti Vasario 16-ją — Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo dieną.

Šis vyras, be to, dar pridėjo

ir kitų minčių iš Lietuvos istorijos, o taip pat ir ne taip senų laikų, rodančių, jog jis yra gerai įsisavinęs lietuviškąsias problemas ir jas gerai gali perduoti ir kitiems.

Prabilo ir Cicero miesto prez. R. Gonzalez, ir šv. Antano parapijos klebonas kun. James Kastigar. Klausytojai ypatingai šiltai sutiko miesto prezidentą, gimusį Meksikoje, iš gausios šeimos kilusį vyrą, kuris kandidatuoja per rinkimus. Jis pažymėjo, jog stengiasi suprasti visų Cicero žmonių, jų tarpe ir lietuvių, problemas ir nori jiems padėti.

Vaišės ir meninė dalis

Prieš minėjimą salėje ir per pertrauką susirinkusieji galėjo vaišintis šeiminkinių paruoštais sumuštiniais, pyragu bei kava. Už tai šeiminkinėms ir programos dalyviams LB Cicero apyl. valdybos pirm. M. Baukus išreiškė padėką.

Minėjimo pabaigoje vyko ir meninė dalis, kurios metu tris kurinius padainavo sol. G. Bigenytė, savo skambiu balsu sugebėjusi patekti į klausytojų širdžių gilumas.

O po to visi sudainavo tradicinę dainą, jau kone giesmė tapusią — „Lietuva brangi“, kurios žodžiai vertė visus ne tik susimąstyti apie Lietuvą, bet taip pat ir dirbti jos naudai.

Beje, minėjimo metu buvo renkamos ir aukos lietuviškiems reikalams. Kadangi minėjimas buvo rengtas dviejų organizacijų pastangomis, tai ir aukos buvo renkamos atskirai — jų darbams finansuoti. Lietuvių Bendruomenėi buvo sudėta 1,919 dol., o Amerikos Lietuvių Tarybai — 1,130 dol. Taigi ir aukų skaičiumi šiemet minėjimas buvo laikomas pasisekusiu.

Susidraugaus Cicero miestas su Lietuvos vietove

Po minėjimo jų rengėjų suruoštuose pietuose šios šventės svečiams irgi buvo pateikta įdomių minčių. Vieną jų iškėlė Cicero miesto prezidentas R. Gonzalez, kuris Lietuvos ambasadoriui V. Ušackui davė pasiūlymą dėl Cicero ir kurio nors miesto Lietuvoje susidraugavimo (pagal vadinamąją „Sister Cities“ programą).

Čia buvo pateikta ir daugiau įdomių dalykų, pakelta tostų tarpusavio bendravimo tema. Lietuvos ambasadorius ir Cicero miesto prezidentas čia pasikeitė dovanomis.

Norisi pasidžiaugti ne vien gražiu Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimu Cicero, bet ir tapusio bendradarbiavimui pasėtomis sėklomis.

SKELBIMAI

• Amerikos Lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas — kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas: 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.

Naujasis Cicero miesto policijos viršininkas Wayne Johnson, miesto valdybos narys John Kosciolko ir JAV LB Tarybos pirm. Regina Narušienė Vasario 16-osios šventėje šv. Antano parapijos salėje vasario 16 d.